

RDDI Jaarplan 2024

Samen werken aan vertrouwen

Inhoudsopgave

1. Algemeen

Inleiding

De veranderopgave

2. Projecten

De veranderopgave vertaald in projecten

Bevordering Overbrenging Digitale Overheidsinformatie (BODO)

Departementale IHH-Dashboards

Future Lab

Maatschappelijke coalitie en ondersteuning regeringscommissaris

Leerhuis Informatiehuishouding

Strategische Opleidingsplannen

Gedrag en Organisatieontwikkeling

Implementatie e-mailarchivering

Voorziening chatarchivering

Sociale Media Archivering

Handreiking Informatiehuishouding (IHH) bij kabinetwisseling

3

Openbaarmaking en informatiehuishouding

4

Woo-Doeth

8

Metadata (Rijks)Overheid

Informatie over Informatie

Kwaliteitssystemen

12

13

15

16

18

19

21

24

26

28

30

31

33

3. Organisatie

Over RDDI

Begroting 2024

Bedrijfsvoering

Communicatie

34

36

37

38

39

40

41

43

44

46

1

Algemeen

Inleiding

Oliemannetje voor beweging en versnelling

Het managementteam van RDDI, van links naar rechts: Peter Bont, Aarti Ganga, Erik Mulder, Hella Borking, Martijn Kerhof, Gijs Martijnse.

We zitten halverwege de veranderopgave naar een open overheid met een informatiehuishouding op orde. En volgens RDDI mt-lid Peter Bont is het glas zowel halfvol als halfleeg: “Halfvol voor output, maar nog halfleeg wat betreft outcome.” “Of is het glas gewoon nog niet vol?”, vraagt collega mt-lid Hella Borking. “We zijn als rijksoverheid – nipt – op de helft. En er is al veel bewustheid, maar we zijn nog niet genoeg op stoom.” Erik Mulder, waarnemend directeur: “En daarbij kan RDDI het oliemannetje zijn. De departementen moeten doorontwikkelen en wij kunnen daarbij helpen met onze producten en diensten. Zodat het zo gesmeerd mogelijk verloopt.”

Terugblikkend op 2023 is het managementteam van RDDI niet ontevreden. Erik: “Het merendeel van onze projecten heeft goede resultaten behaald.” Hella: “Met goede producten en diensten, van een goede kwaliteit en vrijwel altijd op tijd.”

Zo is het project Departementale IHH-dashboards binnen RDDI afgerond en ziet Erik dat op de departementen nu druk wordt geëxperimenteerd: “Het gevoel van belang en eigenaarschap neemt duidelijk toe. Een IHH-dashboard geeft dan ook meer inzicht en overzicht. Waar staan we? Wat gaat niet goed? En hoe komt dat? Dat is nuttig én noodzakelijk.”

Woo

Ook op het gebied van Woo-ondersteuning is in 2023 hard gewerkt bij de departementen. Er is tooling geïnstalleerd voor lakken en al veel departementen hebben hun bronnen aangesloten op Zoek en Vind. Het project Woo-Doeth (Doorontwikkeling om elkaar te helpen) is in 2023 gestart als follow-up. Martijn Kerkhof: “En we zijn druk bezig geweest, onder meer met een zoekprotocol. Hoe ga je als organisatie zoekprocessen inrichten, rekening houdend met eisen op het gebied van privacy en beveiliging? Daarbij waren kritische geluiden te horen, maar die waren vooral constructief. Een goede basis om verder te ontwikkelen.” Daarnaast is gewerkt aan een standaard Woo-formulier voor Woo-verzoekers. “Met dat formulier moet duidelijker worden wie de verzoeker precies is en waarom hij zijn vraag stelt. Zodat die vraag goed scherp wordt en je gericht, juist en op tijd antwoord kunt geven.”

Ondertussen zijn op het gebied van actieve openbaarmaking goede stappen gezet bij de definities en hulpmiddelen voor de Woo-informatie categorieën, zoals

Onze werkwijze is bottom-up: in werkgroepen met ervaren praktijkmensen uit alle bestuurslagen

klachtoordelen, onderzoeksrapporten en convenanten.

Peter: “Onze werkwijze is bottom-up: in werkgroepen met ervaren praktijkmensen uit alle bestuurslagen, van de

rijksorganisaties maar ook van gemeentes, provincies en waterschappen, worden de definities en hulpmiddelen uitgewerkt. Daarna kan op het platform van het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA) iedereen meedenken en commentaar geven. Nu gaat het de lijn in en gaan we ervaring opdoen: werkt het en werkt het voor iedereen? Dus ook bijvoorbeeld voor alle Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's) en uitvoeringsorganisaties. Hiervoor organiseren we onder meer inloop-sprekuren. Die ervaringen gaan we gebruiken om de definities fijn te slijpen. Als er voldoende ervaring is opgedaan kan BZK de definities vastleggen in een ministeriële regeling en komen met de data voor verplichtstellen van de openbaarmaking.”

Kennis en gedrag

Het Leerhuis Informatiehuishouding heeft in 2023 een eigen, meer uitgebreide landingsplek gekregen: leerhuisinformatiehuishouding.nl. Gijs Martijnse, project-leider van het Leerhuis: “Leren, ontwikkelen en ontmoeten. Daar biedt de website nu een platform voor. Samen met het Nationaal Archief zijn voorbereidingen getroffen gericht op de structurele inbedding van het Leerhuis bij het Nationaal Archief per april 2024. Daarnaast heeft het project Gedrag en Organisatieontwikkeling (GO) het afgelopen jaar een enorme slag gemaakt op sturing met trainingen, werkbladen en infographics voor leidinggevenden en speciale onboardingsmodules die ze kunnen inzetten bij nieuwe medewerkers. Die zijn nu geland in het Leerhuis.”

“Op dat gedragsaspect gaan we het komende jaar verder”, vertelt Hella. “In 2022 is onderzoek gedaan naar hoe gedrag doorsijpelt in informatiehuishouding. Daar gaan we met de departementen en het programma Open Overheid op

We werken evidence based, want je kunt veel verzinnen maar wij doen het graag zorgvuldig

doorontwikkelen. Bij het RIVM hebben we een pilot gedaan met tools en werkbladen, die leidinggevendenden helpen om met het team in gesprek te gaan over goed opslaan. Met een experimentele groep en een controlegroep. Evidence based dus, want je kunt veel verzinnen maar wij doen het graag zorgvuldig.”

Archivering

RDDI werkt in een context waarin het vaak nog ontbreekt aan rijksbreed verplichtend beleid voor departementen. Erik: “Daar lopen we tegenaan bij onze projecten e-mailarchivering, chatarchivering en socialemedia-archivering. We zijn daardoor genoodzaakt alternatieve wegen te bewandelen. Bijvoorbeeld door departementen te ondersteunen met producten zoals handreikingen of door pilots. Eind 2023 zijn voorbereidingen getroffen voor een pilot chatarchiveren in 2024. Het project Sociale Media Archivering heeft eind 2023 een whitepaper opgeleverd, die hopelijk in 2024 een aanzet vormt voor beleid.”

De focus in 2024

Het nieuwe jaar begint met hobbels en uitdagingen. Erik: “We zullen de gevolgen merken van de bezuinigingen bij het programma Open

Overheid. We moeten met minder geld proberen maximale impact te hebben. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden.” “Met de focus op de dingen die nodig zijn”, vult Hella aan. “Op de problemen die stakeholders aangeven, zodat we doen waar mensen iets aan hebben. En met de focus op kwaliteit. Zodat de rijksorganisaties kunnen groeien naar volwassenheidsniveau 4.”

Dan is er volgens Erik nog een uniek gegeven in 2024: “Een nieuw kabinet! En met het project Regie IHH bij kabinetswisseling willen wij informatiehuishouding meteen goed tussen de oren krijgen bij de nieuwe ploeg. Dat zou een mooie verbeter slag kunnen betekenen.” Ook de vernieuwde ambtseed, waarin aankomende ambtenaren beloven dat ze bijdragen aan een open overheid, zal zorgen voor een frisse wind. Het Leerhuis heeft leeraanbod dat nieuwe en zittende medewerkers hiervoor handvatten biedt. En RDDI zet erop in dat dit deel gaat uitmaken van de onboarding van alle nieuwe rijksmedewerkers. Wat ‘open, tenzij’ daarbij precies inhoudt, daar worstelen ministeries volgens Peter nog wel mee: “Moet je echt alles openbaar maken? LNV doet dat bijvoorbeeld met stikstof en EZK met het gaswinningsdossier. Wat levert dat op? Daar moeten we in 2024 hulp voor bedenken.”

Oogsten

Na drie jaar werken aan de verbetering van de informatiehuishouding: wordt het tijd om te oogsten, stelde RDDI-directeur Jacqueline Rutjens, in Od-magazine in november 2023.. Wat kunnen we in 2024 verwachten? Volgens Erik zal dat per project wisselen: “Voor e-mailarchivering geldt dat we geleidelijk overgaan. Eerst moeten we nog randvoorwaarden worden vervuld op het gebied van technische

We willen bij het nieuwe kabinet informatiehuishouding meteen goed tussen de oren krijgen

voorzieningen, medezeggenschap, sleutelfunctionarissen en selectielijsten. Dan kan de stap worden gezet.” Peter: “En die zetten niet wij, maar de departementen. Wij gaan tot de voordeur, daarna zijn de departementen zelf verantwoordelijk.” Martijn: “En die verantwoordelijkheid moeten we ook duidelijk bij hen neerleggen. Met RDDI in de rol van oliemannetje: wij helpen bij de taak.”

Metadatering is een mooi voorbeeld van een project dat in 2024 goed kan gaan oogsten. Martijn: “Er is nu de routekaart, die in december is bekrachtigd. Daarmee is de eerste stap gezet om de onderstroom van de informatiehuishouding op orde te krijgen. Dit markeert het moment voor het Rijk om met Metagegevens voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie (MDTO), in december vastgesteld als standaard voor het vastleggen van metadata, aan de slag te gaan. Maar er is nog veel werk te verzetten om verder invulling te geven aan de bouwblokken die we hebben gedefinieerd. Ook binnen het stelsel voor metadata willen we verantwoordelijkheden beleggen. Een mooi plan voor 2024, want metadata zie je in elk systeem terug. Je hebt ze dus overal voor nodig, ook voor de relatie tussen documenten. We willen helderheid scheppen over stappen, over verantwoordelijkheid en waar het MDTO voor is – en waarvoor niet.”

Op naar volwassenheidsniveau 4

Het programma Open Overheid begon destijds met Actielijn 1 (professionals), nu ligt de aandacht op 2 (volume en aard van de informatie), 3 (informatiesystemen) loopt en 4 (bestuur en naleving) begint nu op stoom te komen. Erik: “Alle RDDI

projecten helpen rijksorganisaties, direct of indirect, om stap voor stap tot een hoger volwassenheidsniveau te komen. In 2024 starten we met een project dat rijksorganisaties helpt stap voor stap tot een hoger volwassenheidsniveau te komen. Dat gaat nu nog in kleine stapjes: in de 1-meting ging het gemiddeld van 1,9 naar 2,1. Maar de beweging is positief. Nu is het zaak om te versnellen. Dat vraagt om meer sturing. En RDDI als dat oliemannetje.”

De eerste stap is gezet om de onderstroom van de informatiehuishouding op orde te krijgen

De veranderopgave

Het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding 2024-2025

Kader voor het werk van RDDI

Het vertrouwen in de overheid is een belangrijke pijler van onze democratie. Dit vertrouwen is de laatste jaren onder druk komen te staan. Door ruimer en actiever informatie te delen neemt de transparantie rondom beleidskeuzes toe, wat het vertrouwen in de overheid kan vergroten. Openheid draagt ook bij aan het goed functioneren van de overheid. Een goede informatiehuishouding stelt de overheid daarbij in staat om op een betrouwbare en transparante wijze haar taken uit te voeren. Journalisten, burgers en onderzoekers worden zo beter en sneller geholpen. Het bevorderen van openheid en openbaarheid zijn belangrijke kernwaarden van de Nederlandse democratische rechtsstaat. Met de invoering van de Wet open overheid (Woo) is hiervoor een betekenisvolle stap gezet. In het verlengde hiervan is een forse (financiële) impuls gegeven voor de verbetering van de informatiehuishouding. Daarmee kwam een eind aan een lange periode waarin de beleidsmatige en bestuurlijke aandacht voor dit werkterrein beperkt was, met als gevolg dat de informatiehuishouding aanzienlijk achterstallig onderhoud had opgelopen. Alleen met een brede gezamenlijke inspanning van overheidsorganisaties zou dit kunnen worden gekeerd. De veranderopgave die hieruit voortvloeit is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid voor de afzonderlijke ministeries en andere rijksorganisaties. Voor de ondersteuning hierbij is het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding aangewezen, samen met een aantal andere overkoepelende rijksorganisaties. In 2021 zijn de uitgangspunten en doelstellingen voor concrete acties neergelegd in het generiek actieplan Open op Orde 2021-2026. Het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatie 2024-2025, dat eind 2023 aan de Ministerraad is aangeboden, blikt terug op wat er sinds 2021 is gerealiseerd en beschrijft de prioriteiten voor de komende twee jaar.

Het generiek actieplan Open op Orde

Vier actielijnen vormen het raamwerk voor verbetering van de informatiehuishouding: Professionals, Volume en aard van informatie, Informatiesystemen en Bestuur en naleving

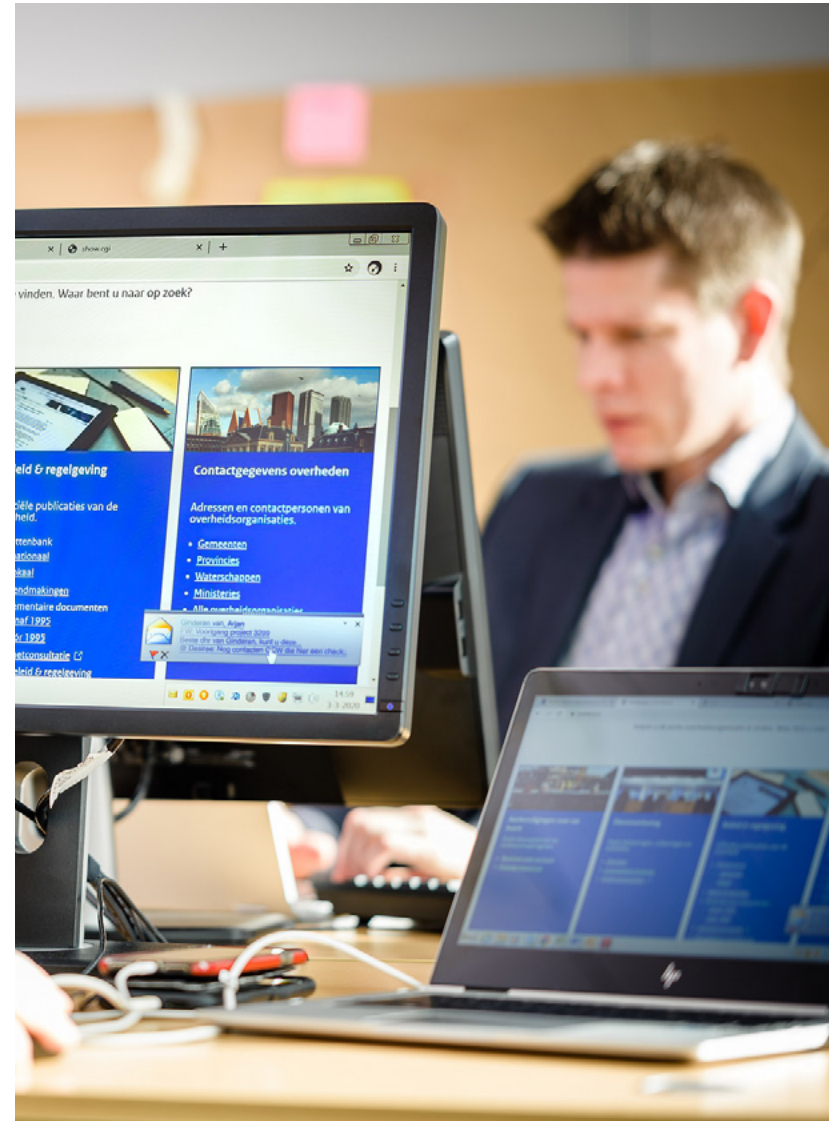
Het generiek actieplan Open op Orde bevat een analyse van de toestand van de informatiehuishouding van de Rijksoverheid en een viertal actielijnen. Per actielijn wordt een aantal prioriteiten benoemd en samen met de zogenoemde 'stelselpartijen', alle ministeries en andere rijksorganisaties werkt RDDI op projectmatige wijze aan oplossingen voor generieke vraagstukken.

In het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding 2024-2025, dat voortkomt uit de verplichting die in de Wet open overheid is opgenomen, komen de actielijnen uit het generiek actieplan Open op Orde terug. Zij worden nu geplaatst tegen de achtergrond van het bredere streven naar een responsieve en open overheid. Het langetermijnperspectief in het Meerjarenplan is vertaald in een viertal streefbeelden. Samen geven die richting aan de veranderopgave die voortvloeit uit de Woo en de verbetering van de informatiehuishouding. Voor het werk van RDDI is in de eerste plaats het streefbeeld voor Professioneel informatiebeheer van belang. Een tweede belangrijke streefbeeld is dat voor Openheid en Openbaarmaking.

De belangrijkste streefbeeld voor de informatiehuishouding

- **Professioneel informatiebeheer bij de Rijksoverheid met een informatiehuishouding op orde (volwassenheidsniveau 4).**
- **Voorzien in informatiebehoefte en verbeteren informatierelatie door openbaarmaking.**

Het streefbeeld voor de informatiehuishouding omschrijft een ontwikkelpad dat uit vier fasen – volwassenheidsniveaus – bestaat. In de eindsituatie, fase 4, is de informatiehuishouding van de Rijksoverheid inhoudelijk vertaald naar een responsieve, open overheid. Dat betekent dat (de werkprocessen van) rijksorganisaties zo georganiseerd zijn dat informatie duurzaam toegankelijk is. Daarmee kunnen ambtenaren hun werk goed uitvoeren en betrouwbare overheidsdienstverlening leveren, en kan informatie als bewijs van rechten en plichten van burgers en bedrijven gelden. Betrouwbare informatie kan worden gebruikt voor publieke verantwoording en openbaar worden gemaakt (actief en op verzoek) en is beschikbaar voor naslag, onderzoek en het behoud van cultureel erfgoed. De projecten van RDDI zijn direct gericht op het realiseren van deze stapsgewijze ontwikkeling. Met de projecten Woo-Doeth en Openbaarmaking en informatiehuishouding draagt RDDI substantieel bij aan het realiseren van het streefbeeld voor Openheid en Openbaarmaking. Informatie wordt actief openbaar gemaakt, is makkelijk vindbaar en er is een goed werkende digitale infrastructuur, waardoor informatieverzoeken snel worden afgehandeld en burgers en journalisten zo nodig geholpen worden de juiste informatie te vinden.

De voortgang

- Bij de toedeling van budget aan de rijksorganisaties worden op basis van het MJP jaarlijks een aantal rijksbrede prioriteiten vastgesteld.
- Jaarlijks meten de rijksorganisaties de voortgang van hun verbeteroperatie voor een informatiehuishouding op orde.

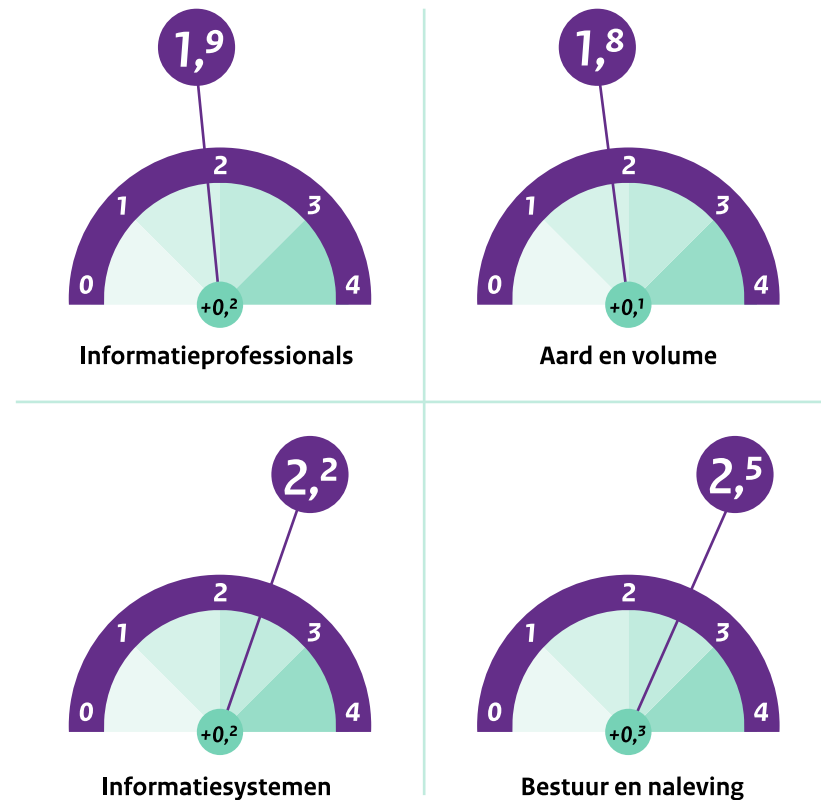
Bij de toedeling van budgetten aan de rijksorganisaties zijn in 2022 en 2023 rijksbrede prioriteiten aangewezen. RDDI ondersteunt de departementen bij de realisatie van een aantal hiervan. Over de voortgang van deze prioriteiten bij de rijksorganisaties is het volgende gerapporteerd:

- De implementatie van webarchivering is afgerond of verloopt volgens planning.
- De implementatie van de werkwijze openbaarmaking beslisnota's is deels afgerond, loopt deels volgens planning en op enkele onderdelen is extra aandacht nodig.
- Gelet op de stand van zaken eind 2023 is de meeste aandacht nodig voor de implementatie van de beleidslijn berichtenapps. Bij enkele organisaties wordt aangegeven dat de planning niet is gehaald.
- De implementatie van de handreiking e-mailarchivering is doorgeschoven naar de eerste helft van 2024.

Zoveel als mogelijk richt RDDI zijn aanbod zo in, dat rijksorganisaties ondersteunende producten en dienstverlening ter beschikking hebben op het moment dat zij daar in hun eigen proces behoefte aan hebben.

Om de effecten van de verander- en verbeteroperatie in kaart te brengen en de voortgang te monitoren voeren rijksorganisaties jaarlijks een meting uit. De o-meting in 2021 gaf te zien dat de kerndepartementen gemiddeld op volwassenheidsniveau 1,9 zitten. Bij de 1-meting was dit toegenomen tot 2,1. Onder meer met behulp van de uitkomsten van het RDDI-project Departementale IHH-Dashboards kunnen deze uitkomsten worden vertaald naar de vier actielijnen van het generiek actieplan.

Figuur 1 Dashboards IHH, voortgang volwassenheidsmetingen

De derde meting is eind 2023 gestart en naar verwachting zal dan opnieuw het volwassenheidsniveau zijn toegenomen. Er is dus reden voor vertrouwen in voortgaande groei naar het streefbeeld voor de informatiehuishouding.

Aandachtspunten voor 2024

- **Preadvies Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE): het gaat nog niet goed.**
- **Onderzoek Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) over Woo: journalisten niet tevreden.**

Hoewel er groei te zien is in volwassenheid, is er ook nog veel te doen. Langs verschillende wegen komen signalen dat extra inzet noodzakelijk is. In haar rapportage van augustus 2023 aan het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) wijst de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE) erop dat:

- Veel rijksorganisaties niet weten waar informatie te vinden is.
- Informatie niet in beheer is.
- Informatie niet geordend is of gemetadateerd.
- Informatie niet wordt vernietigd.

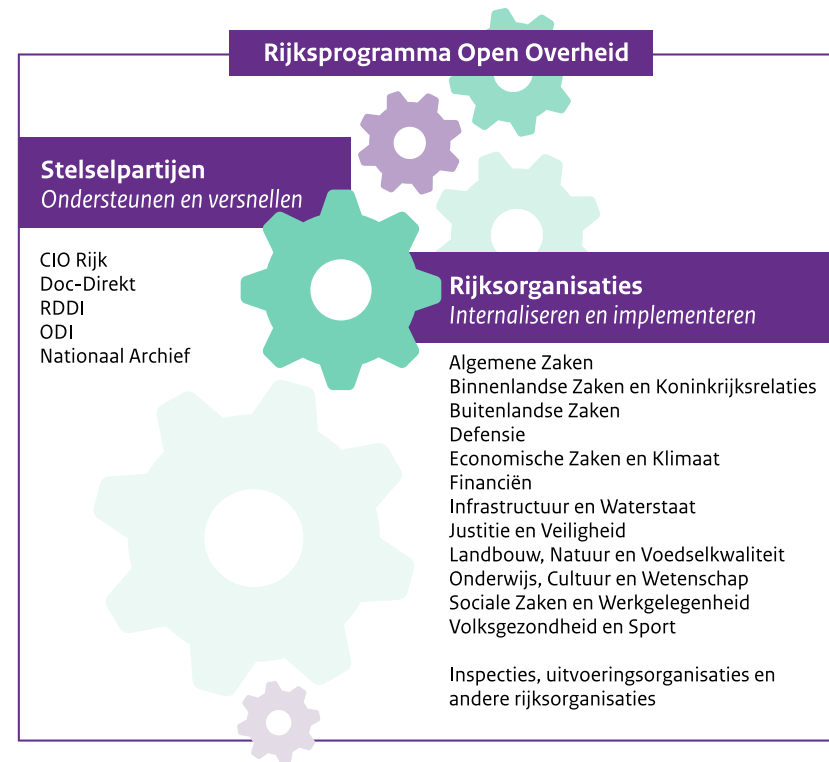
Daarnaast heeft het Adviescollege voor zijn onderzoeksopdracht een jaar na het in werking treden van de Wet open overheid de tevredenheid van journalisten laten meten. Die zijn kritisch. De afhandeling van Woo-verzoeken duurt vaak lang, levert soms weinig op en de communicatie kan beter, aldus de ondervraagden. Op basis van het onderzoek concludeert het Adviescollege dat er veel winst valt te behalen met een nauwere samenwerking en praktische afspraken. Vooruitlopend op latere adviezen, doet het Adviescollege hier een aantal aanbevelingen voor.

Vooruitblik 2024

Voor RDDI betekent deze nieuwe fase dat het zich met nog meer inzet zal richten op datgene wat vanaf het begin de missie is geweest: het projectmatig ontwikkelen van generieke middelen om rijksorganisaties te ondersteunen bij het realiseren van merkbare verbeteringen in de informatiehuishouding. Zo blijft RDDI ook in 2024 samen met andere organisaties werken aan vertrouwen.

In deel 2 van dit plan wordt dit uitgewerkt voor de projecten die RDDI in 2024 gaat uitvoeren.

Figuur 2 Samenwerken aan een Open Overheid

2

Projecten

De veranderopgave vertaald in projecten

De doelstellingen van Open op Orde zijn in de afgelopen jaren vertaald in projecten, waarvoor bijdragen uit de POK-gelden (Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag) werden verleend aan de ministeries en stelselpartijen, zoals benoemd in figuur 2.

De (gedelegeerd) opdrachtgever van het programma RDDI is het Programma Open Overheid, spoor Informatiehuishouding. In 2023 heeft de opdrachtgever op een aantal punten de sturing op de inspanningen van de stelselpartijen en de toekenning van middelen uitgewerkt en aangescherpt. Ter voorbereiding op de besluitvorming werd in een vraag- en aanbodsessie geïnventariseerd aan welke vormen van ondersteuning, en over welke onderwerpen, de rijksorganisaties behoefte hebben.

De stelselpartijen staan rijksorganisaties met generieke oplossingen voor generieke opgaven terzijde. Tegen de achtergrond van de uitkomsten van de vraag- en aanbodsessie is in de zomer van 2023 door en namens de opdrachtgever met deze organisaties overlegd. De stelselpartijen hebben in projectfiches beschreven hoe zij de behoeften van de rijksorganisaties in 2024 willen vertalen in generieke ondersteuningsactiviteiten, -projecten en -producten.

In lijn met de prioriteiten van het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding Rijksoverheid dragen alle projecten in het portfolio bij aan de ondersteuning of versnelling van de veranderopgave (verbetering van informatiehuishouding en actieve openbaarmaking). De projecten in het portfolio zijn gegroepeerd volgens de actielijnen van het generiek actieplan Open op Orde:

1. Professionals
2. Volume en aard van informatie
3. Informatiesystemen
4. Bestuur en naleving

Veelal voert RDDI zijn projecten uit in samenwerking met een of meer van de andere stelselpartijen. Per project worden in het projectplan, naast de gebruikelijke onderdelen, ook de aard en omvang van de samenwerking vastgelegd en de rol van de betreffende stelselpartijen. De belangrijkste elementen van de projectplannen worden vastgelegd in (project)fiches.

Dit heeft geresulteerd in een generiek projectenportfolio met ongeveer 25 fiches, op basis waarvan de voor 2024 beschikbare middelen zijn toegekend. Voor dat jaar is voor de gezamenlijke stelselpartijen een bedrag van circa € 50 miljoen beschikbaar. De ingediende aanvragen voor budget overtreffen dit bedrag en dat betekent voor RDDI, net als voor de andere stelselpartijen, dat er prioriteiten moeten worden gesteld en keuzes moeten worden gemaakt. Voor RDDI komt daar nog bij dat met ingang van 2024 de de financiële bijdragen, ook wel contributiegelden, van de afzonderlijke departementen wegvallen.

De keuzes van RDDI

In 2023 heeft RDDI een aantal projecten afgerond en sommige daarvan overgedragen aan andere organisaties. Van deze projecten wordt in dit jaarplan kort verslag gedaan.

Een belangrijk deel van het jaarplan 2024 bestaat uit projecten die in 2023 of eerder zijn gestart en een langere looptijd hebben. RDDI geeft prioriteit aan het afronden van deze projecten. Dit heeft tot gevolg dat er slechts beperkt ruimte is voor nieuwe projecten.

Samengevat is RDDI voornemens in 2024 de volgende projecten uit te voeren:

Actielijn 1

- Leerhuis IHH (tot 1 april 2024, overdracht aan het Nationaal Archief).
- Strategische Opleidingsplannen (tot 1 april 2024).
- Gedrag en Organisatieontwikkeling.
- Informatie over Informatie.

Actielijn 2

- Voorziening Chatarchivering en pilot.
- Implementatie handreiking E-mailarchivering.
- Sociale Media Archivering (afronding).
- Woo-Doeth (tevens relaties met Actielijn 3 en Actielijn 4)
- Handreiking IHH bij kabinetswisseling.
- Metadata Rijksoverheid.
- Openbaarmaking en informatiehuishouding.

Actielijn 4

- Kwaliteitssystemen.

In het volgende onderdeel van dit hoofdstuk worden in kort bestek alle projecten van RDDI beschreven, ook de projecten die in 2023 zijn afgerond. Voor sommige projecten zijn de fiches nog in voorbereiding. Dit betekent dat die projecten alleen (volledig) kunnen worden uitgevoerd als de daarvoor benodigde middelen beschikbaar zijn.

We maken onderscheid in:

- projecten die in 2023 zijn afgerond
- doorlopende projecten
- nieuwe projecten

Afgerond project

Bevordering Overbrenging Digitale Overheidsinformatie (BODO)

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

De Archiefwet bepaalt dat organisaties binnen de Rijksoverheid hun archieven overbrengen naar het Nationaal Archief. Met de nieuwe Archiefwet wordt de overbrengingstermijn teruggebracht van 20 naar 10 jaar. Lange tijd had dit uitsluitend betrekking op papieren archieven.

De komende jaren gaan rijksorganisaties ook de digitale archieven verplicht overbrengen. Het project Bevordering Overbrenging Digitale Overheidsinformatie (BODO) vergaarde kennis en ervaring met het op orde brengen van digitale archieven voor overbrenging naar het Nationaal Archief. Dit is gedaan aan de hand van twee pilots, uitgevoerd in 2022, waarin nieuwe functionaliteiten getest werden die helpen de informatiehuishouding op orde te brengen. Het project is in juni 2023 afgerond.

Resultaten 2023

Het project heeft aan de hand van pilots bij individuele organisaties concrete ervaring opgedaan met het op orde brengen van digitale archieven voor overbrenging. Binnen het project BODO hebben in samenwerking met Doc-Direkt twee pilots met de bestaande Zoek en Vind-toepassing gelopen. Bij het kerndepartement Sociale Zaken en Werkgelegenheid was de pilot gericht op het creëren van Overzicht en Inzicht in bestaande informatie- en archiefbronnen. Bij het kerndepartement Financiën op Zoeken & Opruimen (het vinden van duplicaten

en bijna-duplicaten) als vervolg op een eerder Proof of Concept (PoC). De pilots zijn succesvol afgerond en de resultaten zijn veelbelovend voor het op orde brengen van de informatiehuishouding. Daarnaast heeft het project een factsheet en handreiking Zoek en Vind opgeleverd met informatie over de tool en hoe deze in de praktijk te gebruiken is. De resultaten van de pilots worden door Doc-Direkt meegenomen in de doorontwikkeling van Zoek en Vind.

Opgeleverde producten

- **Factsheet Zoek en Vind:** een beknopt overzicht van wat Zoek en Vind is en hoe het te gebruiken is.
- **Handreiking Zoek en Vind:** een verdieping op het factsheet waarin staat beschreven hoe Zoek en Vind werkt en in welke scenario's de toepassing te gebruiken is.
- **Eindrapport Overzicht en Inzicht:** uitgebreide rapportage van de pilot Overzicht en Inzicht.
- **Eindrapport Zoeken en Opruimen:** uitgebreide rapportage van de pilot Zoeken en Opruimen.

- **Animatie BODO:** de animatie laat zien hoe de functionaliteiten uit pilots het op orde brengen van een digitaal archief kunnen vergemakkelijken.
- **Eindrapport BODO:** rapportage van het verloop van het project en de behaalde resultaten.

Overgedragen aan

- Nationaal Archief.
- Doc-Direkt.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.informatiehuishouding.nl/projecten/bevordering-overbrengen-digitale-overheidsinformatie-bodo

De komende jaren gaan rijksorganisaties ook de digitale archieven verplicht overbrengen naar het Nationaal Archief

Afgerond project Departementale IHH-Dashboards

Actielijn 4: Bestuur en naleving

Rijksorganisaties hebben meer dialoog en actievere sturing nodig om hun informatiehuishouding (IHH) te verbeteren en de doelen van het generiek actieplan Open op Orde te bereiken. Het project Departementale IHH-Dashboards is in het leven geroepen om dergelijke dialoog en sturing te faciliteren.

Voor gerichte verbetering is meer overzicht en inzicht nodig over het functioneren van de informatiehuishouding. Een departementaal dashboard toont deze informatie. Dashboards staan vaak niet op zichzelf maar kunnen bijvoorbeeld onderdeel zijn van een groter IHH-verbetertraject of een (verander-)traject. Met concrete handreikingen en praktijktips waarmee rijksorganisaties een eigen dashboard kunnen ontwikkelen, draagt het project bij aan de verbetering van de informatiehuishouding. Het project is in september 2023 afgerond.

Resultaten 2023

Het project Departementale IHH-Dashboards heeft concrete handreikingen gemaakt die departementen kunnen gebruiken voor hierbij het ontwikkelen en implementeren van hun eigen dashboard. Indicatoren zorgen voor inzicht. Een indicator is een meetbaar begrip dat een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft voor de mate waarin een bepaalde waarde wordt geleverd. In augustus 2022, bij het afronden van fase 1, zijn in de eindrapportage

verschillende lijsten met indicatoren voor dashboards opgeleverd en een stappenplan. In 2023 zijn als onderdeel van fase 2 voor verschillende onderwerpen indicatorensets ontwikkeld, zijn de dashboardcoaches gestart en is er een eindrapportage over de tweede fase opgeleverd. Daarnaast is actieve ondersteuning geboden aan pilots bij meerdere departementen en organisaties.

Tijdens het project werden de ervaringen die al zijn opgedaan bij een aantal rijksorganisaties breed gedeeld, besproken en benut. Praktijktips hieruit zijn opgenomen in de handreikingen. De uitkomsten zijn niet alleen bestemd voor de kerndepartementen, maar ook voor andere rijksorganisaties. Als de dashboards van alle rijksorganisaties op een gemeenschappelijke grondslag ontwikkeld worden, wordt het mogelijk om op rijksniveau informatie te bundelen. Ook hieraan heeft het project bijgedragen.

Opgeleverde producten

- **Acht indicatorensets:** zie [Aan de slag met departementale IHH-dashboards](#).
- **Meerdere mock-ups (modellen):** onder andere voor een deel van de indicatorensets en voor een dashboard voor een totaaloverzicht.
- **Enkele pilots:** op basis van indicatorensets en mock-ups.
- **Een team van dashboardcoaches:** voor laagdrempelig ondersteuning aan rijksorganisaties.
- **Demofilm en introductiefolder:** over de functie

en meerwaarde van een departementaal IHH-dashboard, en de manier waarop dit binnen een organisatie kan worden gebruikt.

- **Eindrapport met bijlagen:** met onder meer praktijktips en een overzicht van alle indicatoren en definities.

Overgedragen aan

Er zijn twee vervolgetrajecten gestart: Project Dashboardcoaches (bij Doc-Direkt) en het Project Rijksdashboard Woo-verzoeken (ICTU en Doc-Direkt)

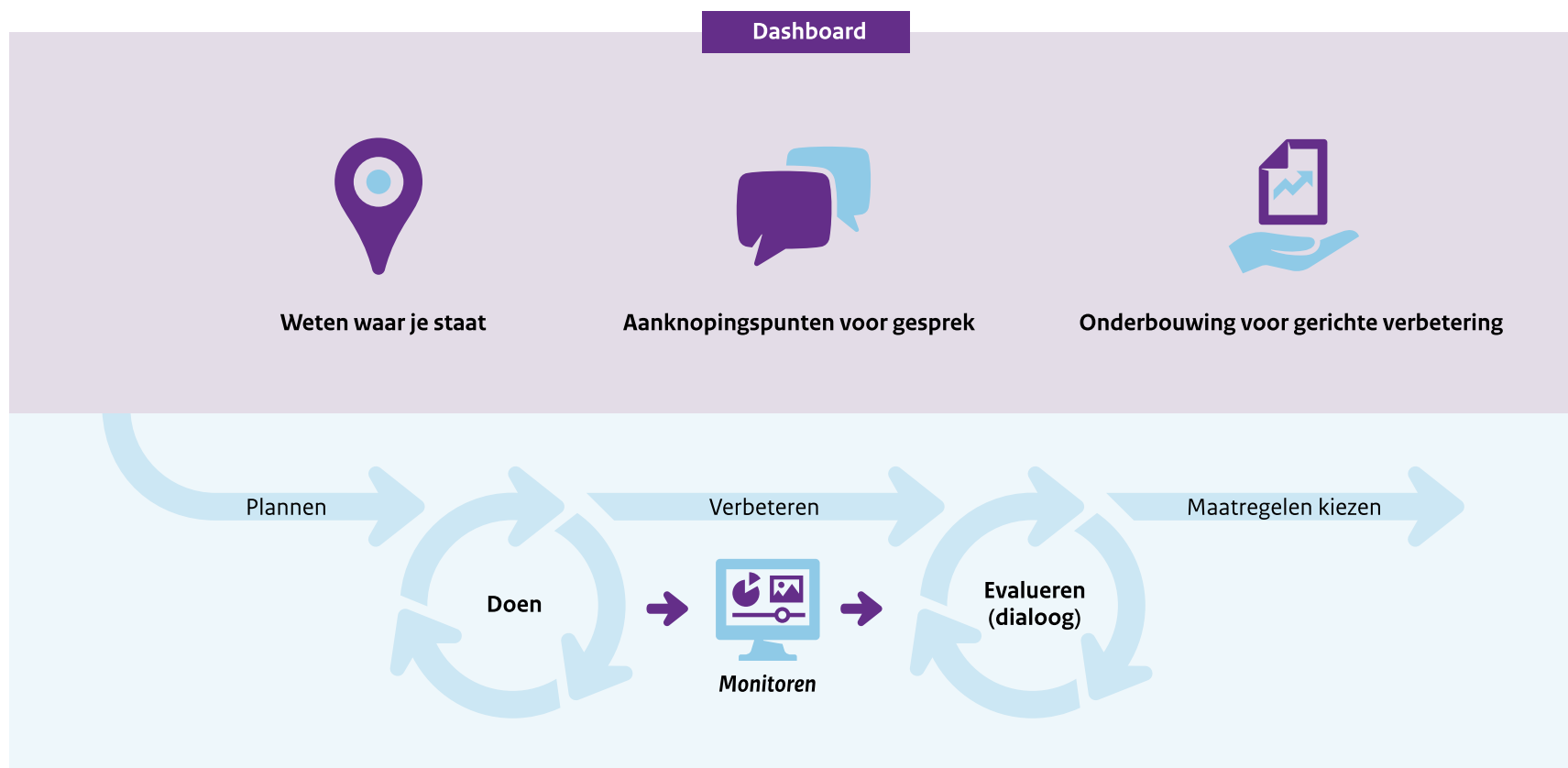
- De dashboardcoaches van Doc-Direkt blijven bereikbaar voor ondersteuning (IHH-dashboards@rijksoverheid.nl).
- Verschillende organisaties zijn betrokken bij mogelijke vervolgstappen op dit project: Nationaal Archief, Doc-Direkt, het Leerhuis en het programma Open Overheid.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.informatiehuishouding.nl/projecten/dashboards

Overzicht en inzicht door dashboards

Afgerond traject Future Lab

Actielijn 1, 2 en 3

De maatschappij verandert voortdurend, ook hoe we naar informatie en digitalisering kijken en ermee omgaan. Dit heeft ook een weerslag op organisaties, waaronder de Rijksoverheid, en hoe zij met digitale informatie omgaan. RDDI heeft de toekomst van de digitale informatiehuishouding verkend in het project Future Lab.

In het Future Lab is gekeken naar wat maatschappelijke en technologische veranderingen betekenen voor de informatiehuishouding van de Rijksoverheid. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe technologieën die onze manier van werken veranderen, maar ook mogelijke maatschappelijke gevolgen daarvan, zoals desinformatie, desintegratie of zelfs despotisme. Of aan steeds veranderende publieke waarden zoals transparantie, privacy en rechtsgelijkheid. Of naar steeds veranderende publieke waarden over bijvoorbeeld transparantie en privacy. Centraal in de aanpak van het project stond het rapport 'De informatiehuishouding van het Rijk in 2030'. Eind 2022 werd de projectfase van Future Lab afgerond. In 2023 werd er zorg voor gedragen deze producten te laten landen bij projecten en organisaties die daarvoor in aanmerking komen.

Resultaten 2023

RDDI heeft met het project Future Lab manieren aangereikt om de transitie van de informatiehuishouding in gang te zetten en het bewustzijn van het belang daarvan verder aangewakkerd.

In 2023 heeft RDDI vanuit het project een bijdrage geleverd aan verschillende bijeenkomsten en evenementen.

Samen met Doc-Direkt, Nationaal Archief, I-Partnerschap en Actielijn 3 van programma Open Overheid heeft RDDI vanuit het project de Innovatie Landschapskaart ontwikkeld.

Met het Nationaal Archief heeft RDDI in 2023 10 Demo Donderdagen georganiseerd. Zeven keer vond deze online plaats en drie keer is er voorafgaand aan de Open Donderdag een fysieke sessie georganiseerd. Het doel van Demo Donderdag is kennis van nieuwe of onbekende technologieën, die relevant zijn voor informatieprofessionals en archivariissen, toegankelijk te maken en samen te ontdekken. Bij elke sessie is inmiddels ook een vaste 'Terug naar de Toekomst' rubriek geïntroduceerd op basis van Beeld & Geluid archiefmateriaal, geheel in lijn met de paradoxale relatie tussen archieven en de toekomst waar de Future Lab visie op wijst.

Opgeleverde producten

- Demo Donderdagen.
- Innovatielandschapskaart.

Overgedragen aan

Diverse producten van Future Lab zijn te vinden op www.open-overheid.nl. Ook zijn producten overgedragen aan het Leerhuis Informatiehuishouding.

Vervolgtraject RDDI

Voor dit project is in het RDDI Jaarplan 2024 geen vervolg voor Future Lab voorzien. En blijven we aandacht genereren voor de visie die ook als input dient voor een innovatie-agenda rondom informatiehuishouding. En dagen we uit om na te denken over de manier waarop een open overheid zich in de toekomst kan manifesteren. En zal RDDI blijven bijdragen aan de Demo Donderdagen. Meer over de demo Donderdagen in 2024 vind je op www.informatiehuishouding.nl/actueel/nieuws/2024/01/15/demo-donderdag-in-2024

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.informatiehuishouding.nl/projecten/future-lab

Afgerond traject Maatschappelijke coalitie en ondersteuning regeringscommissaris

Actielijn 1, 2, 3 en 4

De maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken (MCOIG) bestaat uit maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en overheidsorganisaties. De coalitie zet zich in voor een (digitale) samenleving waarin de burger centraal staat. Dat doet de coalitie door te signaleren, agenderen en aan te jagen en door mensen en kennis bij elkaar te brengen en het debat op gang te brengen en te houden. De MCOIG heeft als ambitie om de informatierelatie tussen overheid, markt en burger te herstellen en te versterken. Informatie moet niet alleen beschikbaar, betrouwbaar en begrijpelijk zijn, maar ook vindbaar en toegankelijk. Voor iedereen die daar recht op heeft. De maatschappelijke coalitie ondersteunt de Regeringscommissaris IHH bij zijn opdracht, onder meer bij het organiseren van de keukentafelsessies over relevante thema's binnen het IHH-domein. RDDI heeft tot en met 2023 dit traject met menskracht en middelen mogelijk gemaakt. Meer lezen over de maatschappelijke coalitie: www.overinformatiegesproken.nl

Eindresultaat

In 2022 heeft RDDI de trajectactiviteiten voor de MCOIG afgerond, waarna in 2023 de activiteiten fasegewijs zijn overgedragen aan ECP | Platform voor de InformatieSamenleving. Dit is een onafhankelijk en neutraal platform waar overheid, wetenschap, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke

organisaties publiek-privaat samenwerken aan en kennis uitwisselen over een verantwoorde vormgeving van onze digitaliserende samenleving. RDDI neemt als regulier lid deel aan de MCOIG sinds het moment dat de coalitie formeel is ondergebracht bij ECP.

Met de structurele overdracht, financiering en borging van de MCOIG bij ECP is voor RDDI het traject afgerond.

Resultaten 2023

In 2023 heeft de MCOIG in samenwerking met iBestuur de Regeringscommissaris IHH ondersteund met de organisatie van en communicatie over de tweede reeks van vijf keukentafelsessies. De Regeringscommissaris is mede op basis van de opgehaalde input uit de Keukentafelsessies en de ondersteuning van de MCOIG in staat geweest advies

Maatschappelijke coalitie en ondersteuning regeringscommissaris - vervolg

uit te brengen aan de regering. De MCOIG heeft in co-creatie bijgedragen aan de totstandkoming van het vijfde Actieplan Open Overheid. De actiepunten 1, 3, 6, 14 en 15 in het Actieplan zijn aangedragen door de maatschappelijke coalitie.

Opgeleverde producten

- Vijf Keukentafelsessies en één ontbijtsessie over 1 jaar Woo waarin ook de Transparantieprijs werd uitgereikt. De tiende en laatste Keukentafelsessie werd live uitgezonden tijdens het iBestuur Jaarcongres.
- Actieplan Open Overheid 2023-2027 voor het Open Government Partnership (OGP). Het actieplan omvat zeventien actiepunten

binnen de zeven thema's van het manifest van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken en de Kick-off Actieplan Open Overheid.

- ECP Jaarfestival: twee sessies, twee learning tables en een demostand.
- Overhandiging van het manifest Over Informatie Gesproken aan VNG.
- Brief aan verkiezingsprogrammacommissies van politieke partijen.
- Onderzoek 'Over schone dromen en verbroken beloften, 25 jaar ICT, overheid en samenleving'.
- Voorstel voor amendement op Wet versterking participatie op decentraal niveau.
- Gezamenlijke aanvraag door coalitiepartners van innovatiebudget Digitale Overheid.
- Communicatiestrategie.
- Plan van aanpak voor structurele financiering MCOIG (businesscase).

Overgedragen aan

ECP | Platform voor de InformatieSamenleving. Kijk voor meer informatie op www.ecp.nl en www.overinformatiegesproken.nl

Vervolgtraject RDDI

Voor dit traject zijn voor RDDI in 2024 geen activiteiten voorzien. Wel blijft de MCOIG een belangrijke samenwerkingspartner.

Doorlopend project Leerhuis Informatiehuishouding

Actielijn 1: Professionals

Het Leerhuis Informatiehuishouding is begin 2022 gestart als project van RDDI. Met als doel informatie-professionals binnen het Rijk een gevarieerd leeraanbod te bieden. Zo stimuleren we persoonlijke ontwikkeling om samen de informatiehuishouding van het Rijk te verbeteren. Het Leerhuis Informatiehuishouding richt zich voornamelijk op informatie-professionals, maar biedt ook leeractiviteiten voor andere rijksmedewerkers en aanbod specifiek gericht op leidinggevenden.

Gepland eindresultaat

Het Leerhuis Informatiehuishouding gaat in 2024 over van de projectfase in een permanente voorziening. Met het Nationaal Archief zijn afspraken gemaakt over de overdracht. Het aanbod van het Leerhuis is voortdurend in ontwikkeling. Voor actuele informatie, ga naar: www.leerhuisinformatiehuishouding.nl

Opgeleverde producten

In 2023 heeft het Leerhuis een groot aantal activiteiten ontplooid, waaronder:
Serious Game 'Strijd voor de tijd'

- Vernieuwde digitale kaartenset Actieve Openbaarmaking.

- Ondersteuning bij het onboarden van nieuwe medewerkers voor leidinggevenden.
- Summerschool 2023.
- Podcastserie 'De veranderende rol van de informatieprofessional'.
- Diverse Demo Donderdagen.
- E-learning 'De geschiedenis van de informatieprofessional'.
- E-learning 'Normen en standaarden in de praktijk'.
- Webinar-reeksen binnen het IHH-domein.
- Een compleet vernieuwde website.
- Winterschool 2023/2024.

Beoogde einddatum

Het Leerhuis Informatiehuishouding gaat in het tweede kwartaal van 2024 over naar het Nationaal Archief.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.leerhuisinformatiehuishouding.nl

Highlights Leerhuis Informatiehuishouding

Informatieprofessionals

1.623

aanmeldingen voor een opleiding van het Leerhuis.

NPS Score van

51

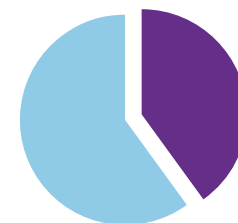

(mate waarin het leeraanbod wordt aanbevolen aan collega's schaal -100 tot 100)

In totaal werken er circa

4.600

functionarissen informatie-beheer bij de Rijksoverheid.

46%

heeft zich voor meer dan 1 opleiding ingeschreven.

64%

geeft aan dat zij beter inzicht hebben gekregen in hoe ze een bijdrage kunnen leveren aan duurzame toegankelijke informatiehuishouding.

Alle

12

kerndepartementen maken gebruik van het aanbod van het Leerhuis. Ministeries EZK en LNV hebben hun informatiebeheer gebundeld in een Shared Service Centre.

Gemiddeld rapportcijfer opleidingen onder 338 respondenten:

7.7

De opleiding Adviesvaardigheden scoort het hoogst:

8.9

Rijksmedewerkers en leidinggevenden

1.484

medewerkers hebben deelgenomen aan de e-learning Actieve openbaarmaking voor medewerkers.

1.254

medewerkers hebben deelgenomen aan de e-learning Werken met overheidsinformatie.

362

medewerkers hebben deelgenomen aan de e-learning Actieve openbaarmaking voor leidinggevenden.

448

keer werd de digitale kaartenset van Actieve openbaarmaking geraadpleegd.

175

medewerkers hebben deelgenomen aan de e-learning Schrijven voor openbaarheid.

47%

van de medewerkers geeft aan dat er afspraken zijn gemaakt op de afdeling met betrekking tot IHH (december 2023).

79%

van de rijksmedewerkers geeft aan dat ze door de e-learning weten hoe belangrijk Actieve Openbaarmaking is.

102

leidinggevenden hebben de masterclass Actieve Openbaarmaking gevolgd.

Doorlopend project Strategische Opleidingsplannen

Actielijn 1: Professionals

Een manier om de informatiehuishouding op orde te krijgen en te houden, is met voldoende en goed opgeleide professionals voor het inrichten en uitvoeren van informatiebeheer. Om volwassenheidsniveau 3 à 4 te halen is het noodzakelijk dat organisaties beschikken over een strategisch opleidingsplan voor informatieprofessionals die werken voor informatiehuishouding. Zodat het kennisniveau in een organisatie structureel op orde is.

Uit het rapport 'Analyse en Evaluatie Open Overheid Spoor Informatiehuishouding 2022' van het Programma Open Overheid blijkt dat meer dan de helft van de rijksorganisaties de (bij)scholing van informatieprofessionals niet op orde heeft. Nader onderzoek van de onderliggende documenten laat zien dat er grote verschillen zijn tussen de organisaties. Ook in de aanmeldingen voor opleidingen bij het Leerhuis Informatiehuishouding is een groot verschil te zien tussen de verschillende organisaties.

Samen met vijf organisaties die volwassenheidsniveau 1 à 2 scoren in het op orde hebben van de scholing en die tegelijkertijd qua omvang beeldbepalend zijn binnen de Rijksoverheid, start RDDI een traject voor de ontwikkeling van strategische opleidingsplannen.

Gepland eindresultaat

Rijksorganisaties zijn in staat om een strategisch opleidingsplan zodanig te ontwikkelen dat zij vorm kunnen geven aan een toekomstbestendige informatiehuishouding.

Opgeleverde producten

Plan van aanpak Strategisch Opleidingsplan.

Beoogde einddatum

Tweede kwartaal van 2024.

Mijlpalen en producten 2024

Het project gaat opleveren:

- Handreiking om te komen tot een (strategisch) opleidingsplan voor bij- en nascholing van informatieprofessionals dat gedragen is door de organisatie en verbonden aan de doelstellingen van de organisatie zelf.
- Aanbod van het Leerhuis voor ondersteuning van organisaties bij het op orde brengen van hun bij- en nascholing voor informatieprofessionals met een opleidingsplan, al dan niet gekoppeld aan de strategie.
- De vijf deelnemende organisaties hebben een (strategisch) opleidingsplan voor bij- en nascholing van informatieprofessionals die gedragen is door de organisatie en verbonden aan de doelstellingen van de organisatie zelf.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/strategische-opleidingsplannen

Denkmodel voor Strategische Opleidingsplannen

Strategisch verhaal

Op welke organisatieontwikkeling richt het plan zich? Waarom is dit zo belangrijk? Hoe is de huidige situatie? Hoe komen we van de huidige naar de gewenste situatie? Welke rollen spelen de verschillende betrokkenen? Het verhaal bevat enthousiasmerende woorden.

Doorlopend project Gedrag en Organisatieontwikkeling

Actielijn 1: Professionals

Het project Gedrag en Organisatieontwikkeling (voorheen Gedrag in Overheidsinformatie) richt zich op het gedrag van rijksmedewerkers met betrekking tot het goed omgaan met overheidsinformatie. De leidinggevende speelt een belangrijke rol in het gedrag van medewerkers. Om deze reden is in 2023 speciale aandacht besteed aan het gedrag en de rol van leidinggevend. In de afgelopen twee jaar heeft RDDI een groot aantal activiteiten uitgevoerd voor beide doelgroepen, in samenwerking met onder meer de Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid, het Nationaal Archief en het programma Open Overheid.

Resultaten 2023

In het najaar van 2023 is de eerste fase van het project afgerond. Gedrag staat beter op de agenda bij departementen. Steeds meer organisaties snappen dat het, mede dankzij verschillende campagnes, goed gesteld is met het bewustzijn en de houding van rijksmedewerkers als het om het goed omgaan met overheidsinformatie gaat. Echter, kennis over dit onderwerp kan nog verbeteren en een groot deel van de rijksmedewerkers vertoont nog niet het gewenste gedrag.

Opgeleverde producten

In samenwerking met andere projecten en organisaties zijn de volgende producten en leermiddelen gerealiseerd:

- Communicatiebouwstenen (continu).
- Pilot/testen gedragsinterventie voor leidinggevend bij RIVM.
- Stappenplan IHH voor Managers.
- Pilot met training voor leidinggevend.
- Gedrag bij e-mailarchivering.
- Ondersteuning bij onboarding van nieuwe medewerkers voor leidinggevend.
- Animatie Omgaan met overheidsinformatie voor leidinggevend.
- Vier podcasts over waarde-gedreven leiderschap.
- Vierde Flitspanelonderzoek.

Mijlpalen en producten 2024

In de loop van 2023 is duidelijk geworden, onder meer uit het Flitspanelonderzoek, dat er behoefte is aan vervolgvactiteiten op het gebied van gedrag. Om te beginnen gericht op het hogere management. In 2023 is vooral – en met resultaat – ingezet op gedragsverandering bij het middenmanagement, maar in de hogere echelons is dit nog niet overal voldoende gerealiseerd.

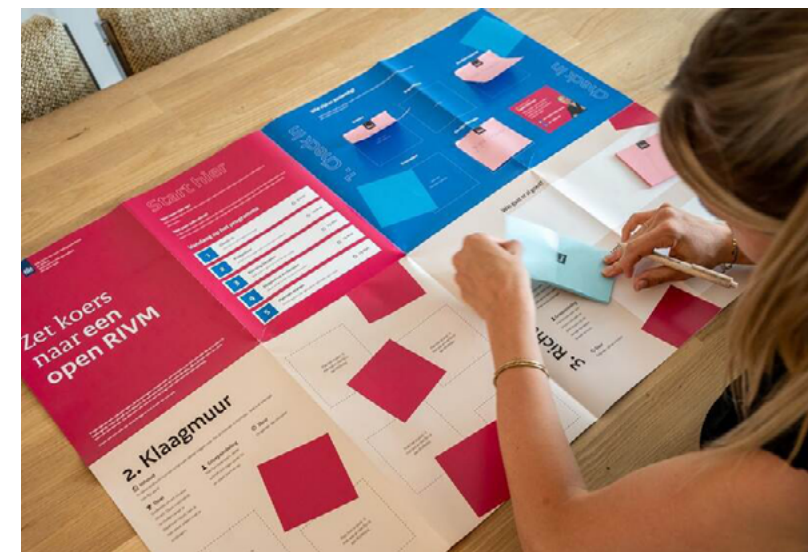
Daarnaast zal in 2024 vanuit het project gericht aandacht zijn voor gedrag in relatie tot openbaarmaking. Zo zal worden gewerkt aan het formuleren van doelgedrag voor openbaarmaking.

Ten slotte wordt overwogen in dit project een verkenning uit te voeren op het gebied van Gedrag en Techniek. Voor dit project is een fiche voor het programma Open Overheid, spoor Informatiehuishouding, in voorbereiding.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/gedrag-in-overheidsinformatie

Highlights uit vierde Flitspanelonderzoek naar kennis, houding en gedrag

83%

van de medewerkers zegt documenten op te slaan onder een naam die ook voor andere collega's duidelijk is.

77%

gebruikt voor de documentnaam een bepaalde logica of systematiek.

40%

kan de informatie van zijn of haar collega's makkelijk terugvinden.

43%

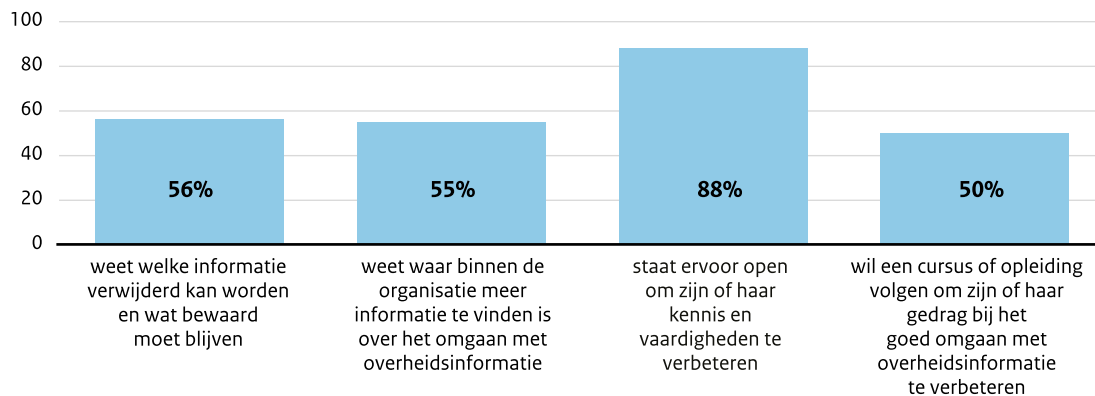
vindt dat collega's overheidsinformatie goed opslaan.

61%

geeft aan gemiddeld langer dan een kwartier per dag te zoeken naar overheidsinformatie, van collega's, de organisatie of zichzelf.

Het vergroten van kennis zou een rol kunnen spelen bij het beter opslaan van overheidsinformatie:

Meer informatie

Meer lezen over de resultaten van het Flitspanel 2023 lees je op: www.informatiehuishouding.nl/actueel/nieuws/2023/12/20/onderzoek-jouw-rol-in-een-betrouwbare-overheid-we-gaan-de-goede-kant-op

Doorlopend project Implementatie e-mailarchivering

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

E-mail is inmiddels de voornaamste vorm van communicatie binnen het Rijk: het aantal verzonden en ontvangen e-mails binnen het Rijk bedraagt naar schatting minstens een miljard per jaar. De grote hoeveelheden e-mail die de gemiddelde rijksmedewerker verstuurt en ontvangt maakt het bijzonder complex en tijdrovend om de bestaande procedures te volgen, met als risico dat niet voldaan wordt aan de vereisten van de Archiefwet, de Woo en de AVG. Daarom is het belangrijk dat het Rijk e-mails goed en structureel archiveert. Zo kunnen we beter verantwoorden hoe beleid tot stand komt – uiteraard zonder de privacy uit het oog te verliezen. De hele Rijksoverheid gaat werken met automatische bulkopslag van e-mail. Dat houdt in dat alle zakelijke mails in alle mailboxen automatisch worden gearchiveerd.

In 2023 heeft RDDI een werkgroepstructuur opgezet om de implementatie van e-mailarchivering te coördineren en ondersteunen. Bij de implementatie werkt het projectteam aan:

- De organisatorische inrichting van e-mailarchivering zoals vastgelegd in de handreiking Bewaren van e-mail Rijksoverheid (2020) (met onder meer vastgestelde en gepubliceerde selectielijsten).
- Een operationele technische voorziening, vanaf 1 januari 2024, bij alle departementen.

Voor de implementatie is een uitgebreid pakket aan hulpmiddelen beschikbaar. Zoals een stappenplan om e-mailarchivering te kunnen implementeren. De volgorde van het stappenplan kan bij iedere organisatie anders worden ingevuld.

Beoogd eindresultaat

Het doel is dat alle departementen tenminste de volgende elementen in hun organisatie hebben doorgevoerd:

- Instemmingsbesluit van de ondernemingsraad.
- Verankering van de handreiking Bewaren van e-mail Rijksoverheid.

- Vastgestelde en gepubliceerde selectielijst e-mail in samenwerking met het Nationaal Archief.
- Regeling onderzoek e-mails en/of bestanden (doorzoekprotocol).
- Register van sleutelfuncties en mailadressen.
- Uitzetten bewerkingsoptie e-mail (bij retentieperiode van 10 weken en bij veiligstellen).
- (Departementaal) communicatieplan implementatie e-mailarchivering.
- Functioneel beheer van technische voorziening en afstemming in de aansluiting tussen technisch en functioneel beheer.

Opgeleverde producten 2023

- Communicatieproducten.
- Project Communicatieplan en begeleiding departementen.
- Departementale Voortgangsmeter.
- Model instemmingsverzoek ondernemingsraden met verdiepende presentatie en toelichtende memo.
- Werkinstructies voor rijksmedewerkers en sleutelfuncties.
- Memo instemmingsbesluit ondernemingsraad voor de ICBR.

Beoogde einddatum

In de eerste helft van 2024 starten departementen fasegewijs met de implementatie van

Door e-mails goed en structureel te archiveren kunnen we beter verantwoorden hoe beleid tot stand komt

e-mailarchivering. Implementatie is mogelijk zodra aan de gestelde randvoorwaarden is voldaan (techniek, instemming en selectielijsten).

Mijlpalen en producten 2024

- Instemming decentrale ondernemingsraden en/of Groepsondernemingsraad Rijk (GOR Rijk).
- Oplevering technische voorziening kerndepartementen (onderscheid SSC-ICT en niet-SSC-ICT domein).
- Vastgestelde en gepubliceerde selectielijsten.
- Ingericht sleutelfunctieregister.
- Diverse communicatieproducten.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
[www.informatiehuishouding.nl/
projecten/e-mailarchivering](http://www.informatiehuishouding.nl/projecten/e-mailarchivering)

Doorlopend project Voorziening chatarchivering

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

De archivering van chatberichten is nog niet ingericht conform wet- en regelgeving, zo is in verschillende adviezen aan de Rijksoverheid geconstateerd. De Rijksoverheid wil die archivering efficiënter en effectiever inrichten met technische voorzieningen die het mogelijk maken om de chatberichten van rijksambtenaren (meer) geautomatiseerd, integraal, gebruiksvriendelijk en kwalitatief hoogwaardig te beheren en vervolgens duurzaam toegankelijk te maken. Het project Voorziening Chatarchivering van RDDI ondersteunt daarbij. Het kabinet heeft drie concrete maatregelen benoemd om de archivering van chatberichten bij het Rijk in de toekomst te verbeteren.

Geplande eindresultaten

Het project heeft tot doel:

- Aanscherping van de tijdelijke instructie voor bewindspersonen. De afspraak is dat hun chatberichten niet worden verwijderd en in beheer worden gebracht bij het departement.
- Het opstellen van een uitvoeringsplan waarin wordt beschreven hoe het beleid voor chatarchivering in de toekomst uitgevoerd gaat worden.
- Het uitvoeren van een pilot gericht op het toetsen en testen van technische voorzieningen zodat de chatberichten van sleutelfunctionarissen (meer geautomatiseerd) kunnen worden gearchiveerd.

Resultaten 2023

Met terugwerkende kracht zijn de chatberichten van het Kabinet-Rutte IV veiliggesteld en duurzaam toegankelijk gemaakt bij de departementen ten behoeve van informatieverzoeken van het parlement, de journalistiek en de burger. Voor het opzetten van een (rijksbrede) voorziening voor chatarchivering is een marktconsultatie uitgevoerd die inzicht heeft gegeven in de dienstverlening en producten van marktpartijen en de (technische) oplossingen die leveranciers bieden voor het veiligstellen en duurzaam toegankelijk maken van chatberichten van ambtenaren bij de Rijksoverheid. Naast een verslag van de marktconsultatie is in 2023 meegewerkt aan de start-architectuur en het plan van aanpak voor de beoogde pilot die begin 2024 van start gaat bij vier departementen.

Beoogde einddatum

Voorzien is dat het project heel 2024 doorloopt.

Mijlpalen en producten 2024

In januari 2024 start de pilot. Eind tweede kwartaal/ begin derde kwartaal zal de eindrapportage van de pilot volgen.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/voorziening-chatarchivering

Chatberichten

25%

van de departementen is in **2022** gestart met implementatie van het structureel veiligstellen van chatberichten

80%

van de departementen is in **2023** gestart met implementatie van het structureel veiligstellen van chatberichten

Doorlopend project Sociale Media Archivering

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

Sociale-mediakanalen zoals X (Twitter), Instagram en Facebook zijn niet meer weg te denken uit het werk van veel rijksambtenaren. Het zijn communicatiekanalen die, naast e-mail, berichtenapps en websites, een grote diversiteit aan mogelijkheden bieden om informatie, ideeën en ervaringen te delen met een breed publiek.

De informatie die met sociale media wordt gecreëerd, gebruikt en opgeslagen moet duurzaam toegankelijk zijn voor de periode dat het moet worden bewaard. Op dit moment bestaan er binnen de Rijksoverheid geen gestandaardiseerde werkwijzen en technische oplossingen voor het archiveren van sociale media. Het project Sociale Media Archivering helpt hiervoor oplossingen te vinden om zo sociale media duurzaam toegankelijk te maken bij rijksorganisaties. Zo wordt overheidsinformatie op sociale media beschikbaar voor kennisdeling, verantwoording en openbaarheidsverplichtingen. Het duurzaam toegankelijk maken van de openbare socialemediaberichten is noodzakelijk voor een transparante en open overheid.

RDDI werkt samen met de ministeries van OCW, Financiën, SZW, Algemene Zaken en Rijkswaterstaat. Binnen het stelsel is er een nauwe samenwerking met Doc-Direkt, het Nationaal Archief en CIO-Rijk. Dit project is deels gefinancierd, voor de afronding van een whitepaper begin 2024. Een mogelijke opvolging van dit project en de financiering daarvan wordt gezien in overleg met het programma Open Overheid.

Geplande eindresultaten

Het project levert een whitepaper op. Een vervolgprijs kan praktische instrumenten, een methodiek en implementatie-aanpak voor de hele Rijksoverheid opleveren. Dit helpt rijksorganisaties om informatie op sociale media veilig te stellen en (daar waar mogelijk) duurzaam toegankelijk te maken.

Resultaten 2023

Overheidsorganisaties weten zich nog niet goed raad met het archiveren van sociale media. In 2023 leverde RDDI een kennisproduct op met kernaspecten (bouwblokken) voor het duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie zoals die op sociale media is geplaatst. De bouwblokken helpen bij het bepalen van beleid voor archivering van overheidsinformatie op sociale media.

Beoogde einddatum

Eerste kwartaal van 2024. Als het project een vervolg krijgt, zal dit lopen tot en met het vierde kwartaal van 2024.

Mijlpalen en producten 2024

Indien het project wordt vervolgd kan het volgende worden geleverd:

- Adviezen over:
 - Corporate versus hybride accounts
 - Omgang met reacties
 - Privacystatements
 - Intern beheerregister met accounts.
- Project Startarchitectuur.
- Marktconsultatie.
- Rapport met voorkeursadvies.
- Inkoop tijdelijke voorziening.
- Begeleiding implementatie.

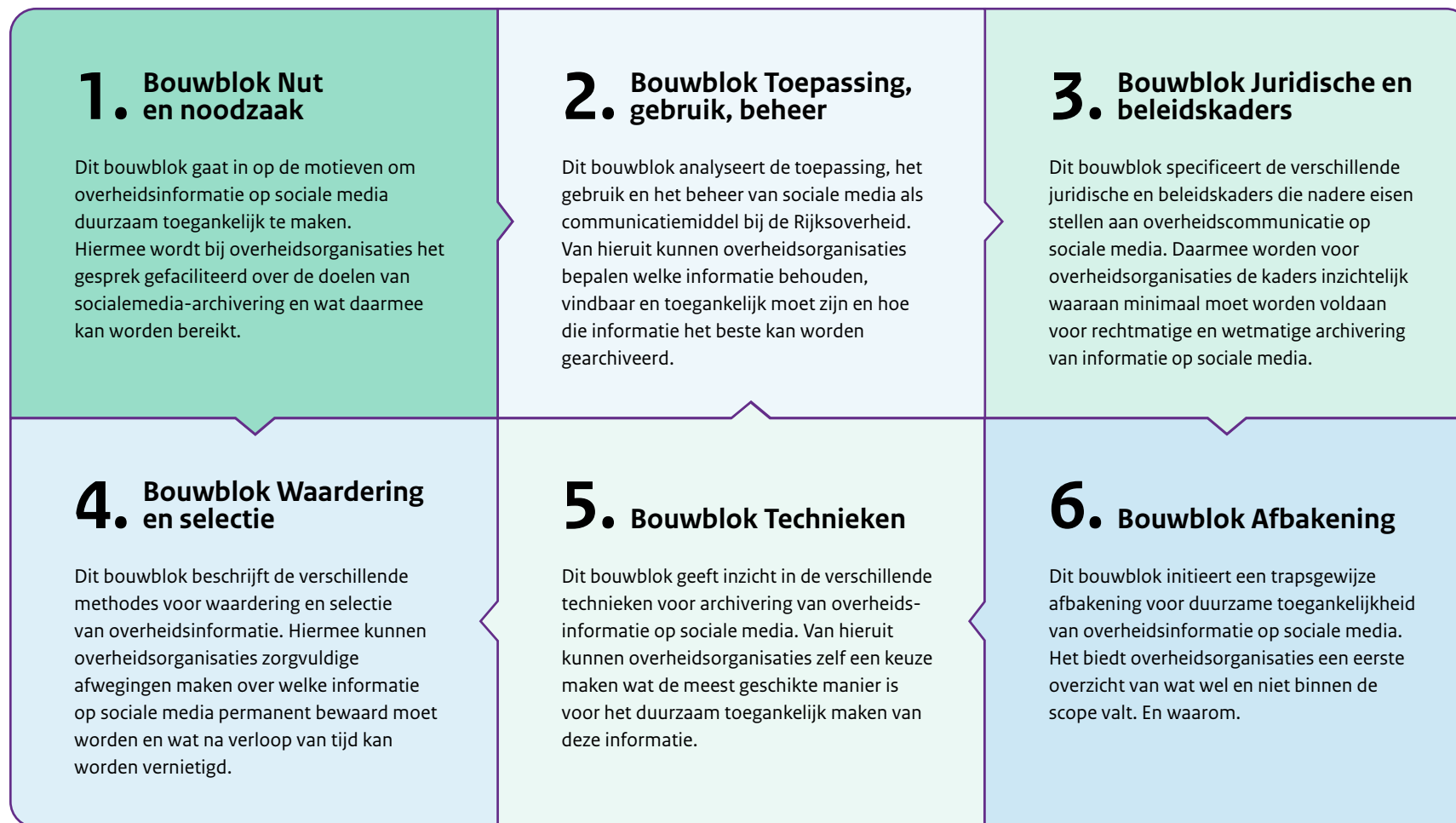

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/archiveren-sociale-media

Het duurzaam toegankelijk maken van de openbare socialemediaberichten is noodzakelijk voor een transparante en open overheid

Bouwblokken socialemedia-archivering

Doorlopend project

Handreiking Informatiehuishouding (IHH) bij kabinetswisseling

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

Het secretariaat van de ministerraad stelt voor bewindspersonen een overzicht samen van relevante regelgeving en aanvullende aanwijzingen. Dit document staat ook bekend als het 'Blauwe Boek'. RDDI heeft in 2023 de opdracht gekregen om te borgen dat het vertrekken en aantreden van bewindspersonen ook conform de geldende regelgeving en richtlijnen voor informatiehuishouding verloopt. De komende wisseling van het kabinet biedt de gelegenheid om de instructies en maatregelen rond informatiehuishouding en het veiligstellen van informatie te actualiseren en te bundelen. De teksten in het Blauwe Boek over de archivering van informatie, over de Woo en over de bijzondere positie van bewindspersonen bij openbaarmaking en archivering worden geactualiseerd en aangescherpt. In samenwerking met stelselpartners en departementen worden, naast bestaand beleid, aanvullende werkafspraken en instructies voor het veiligstellen van e-mail, chats en sociale media vastgelegd. Het RDDI-project Handreiking IHH bij kabinetswisseling richt zich specifiek op e-mail, sociale media en berichtenverkeer.

Geplande eindresultaten

- **Instructie vertrekkende bewindspersonen/kabinet**
Bij het vertrek van bewindspersonen is het van belang dat al hun informatie (e-mail, sociale media, chatberichten) wordt veiliggesteld. Doel is dat stafmedewerkers van de bewindspersonen weten wat ze kunnen en moeten doen als er een bewindspersoon vertrekt. De werkinstructie zal worden opgesteld in samenwerking met stelselpartijen en departementen.
 - **Instructie nieuwe bewindspersonen/kabinet**
Afgeleid van wet- en regelgeving en rijksbreed beleid worden heldere instructies opgesteld die bewindspersonen en hun stafmedewerkers tijdens de dagelijkse werkzaamheden kunnen gebruiken als naslagmateriaal om te voldoen aan de geldende wetgeving voor informatiehuishouding. In het bijzonder voor e-mail, chats en socialemedia-accounts, inclusief de omgang hiermee.
- Naast deze instructies wordt er door het project een algemeen product ontwikkeld dat informatiehuishouding agendeert en aan de orde stelt voor de bewindspersonen. Dit nader te benoemen eindproduct wordt idealiter opgenomen in het bestaande proces rondom het aantreden van bewindspersonen. Centraal staat wat een goede informatiehuishouding in de praktijk betekent én oplevert.

Resultaten in 2023

Diverse voorbereidende werkzaamheden en inrichting van het projectteam.

Beoogde einddatum

Eerste kwartaal 2024.

Mijlpalen en producten 2024

- Concrete en gedetailleerde werkinstructies voor het vertrekkend kabinet.
- Voor het komend kabinet worden werkinstructies voor het beheer van informatie van bewindspersonen gemaakt. In het bijzonder voor e-mail, chats en socialemedia-accounts, inclusief de omgang hiermee.
- Algemene communicatiemiddelen en een informerend product over het belang van een goede informatiehuishouding, specifiek gericht op bewindspersonen.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.informatiehuishouding.nl/projecten/handreiking-ihh-kabinetswissel

Doorlopend project Openbaarmaking en informatiehuishouding

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

Een open overheid maakt de informatie waarvoor maatschappelijke belangstelling bestaat zoveel mogelijk actief openbaar. Actieve openbaarmaking betekent dat de overheid informatie uit eigen beweging publiceert en voor iedereen vindbaar en bruikbaar maakt. Een burger, journalist of Kamerlid hoeft hier dus niet eerst om te vragen.

Actieve openbaarmaking houdt meer in dan het online publiceren van bestaande informatie. Het maakt deel uit van een verandering naar een meer open en transparante organisatiecultuur. Ook is het een verandering in de manier van werken bij de (Rijks-)overheid. De Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 in werking is getreden, bevat zowel openbaarmaking uit eigen beweging als openbaarmaking op verzoek. Onder actieve openbaarmaking valt de inspanningsverplichting ‘open, tenzij’ (artikel 3.1) en zeventien verplichte informatiecategorieën (artikel 3.3).

RDDI werkt samen met het BZK-programma Open Overheid, departementen en andere bestuursorganen (zowel Rijksoverheid als medeoverheden) om deze veranderingen richting te geven en te begeleiden. Zo zorgen wij ervoor dat organisaties niet individueel het wiel moeten uitvinden, maar kunnen leren van elkaar.

RDDI richt zich hierbij in het bijzonder op het ‘hoe’ achter actieve openbaarmaking: de techniek en

processen. RDDI ontwikkelt generieke voorzieningen die overheidsorganisaties kunnen gebruiken bij de eigen implementatie van actieve openbaarmaking en openbaarmaking op verzoek. Dit doen we door uniformering van definities, begrippen en werkprocessen en de ontwikkeling van hulpmiddelen.

Beoogd eindresultaat

Een rijksbrede werkwijze in de informatiehuishouding ter ondersteuning van een groeiende en structurele openbaarmaking van overheidsinformatie.

Resultaten 2023

- Uitwerking van de zeventien informatie-categorieën die bestuursorganen verplicht actief openbaar moeten gaan maken (artikel 3.3 in de Woo).
 - Voor de volgende categorieën zijn werkdefinities vastgesteld en hulpmiddelen ontwikkeld: Organisatie en bereikbaarheidsgegevens, Vergaderstukken decentrale overheden, Woo-verzoeken en -besluiten, Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges en Convenanten. Deze zijn nu in de fase ‘ervaring opdoen’.
 - In het derde kwartaal van 2023 is aan de tweede tranche van informatiecategorieën gewerkt: Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag + Adviezen

(gecombineerd), Klachtoordelen en Onderzoeksrapporten. De definities en hulpmiddelen hiervoor zijn in concept gereed en in een informele consultatieronde voorgelegd aan bestuursorganen maar moeten nog formeel worden vastgesteld.

- In het vierde kwartaal van 2023 zijn de werkgroepen gestart met Jaarplannen en jaarverslagen en Beschikkingen (inclusief Subsidieverplichtingen anders dan met een beschikking).
- In de fase van ‘ervaring opdoen zijn vier maandelijkse inloopsprekuren georganiseerd in samenwerking met het programma Open Overheid en KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties) voor vragen rondom de informatiecategorieën.
- Evaluatie van het sjabloon van de beslisnota in het tweede kwartaal van 2023.
- Levering van de quickstart Schrijven voor openbaarheid in het derde kwartaal van 2023.

Beoogde einddatum

Het project loopt in elk geval tot en met het derde kwartaal van 2024. De definitieve einddatum wordt later bepaald.

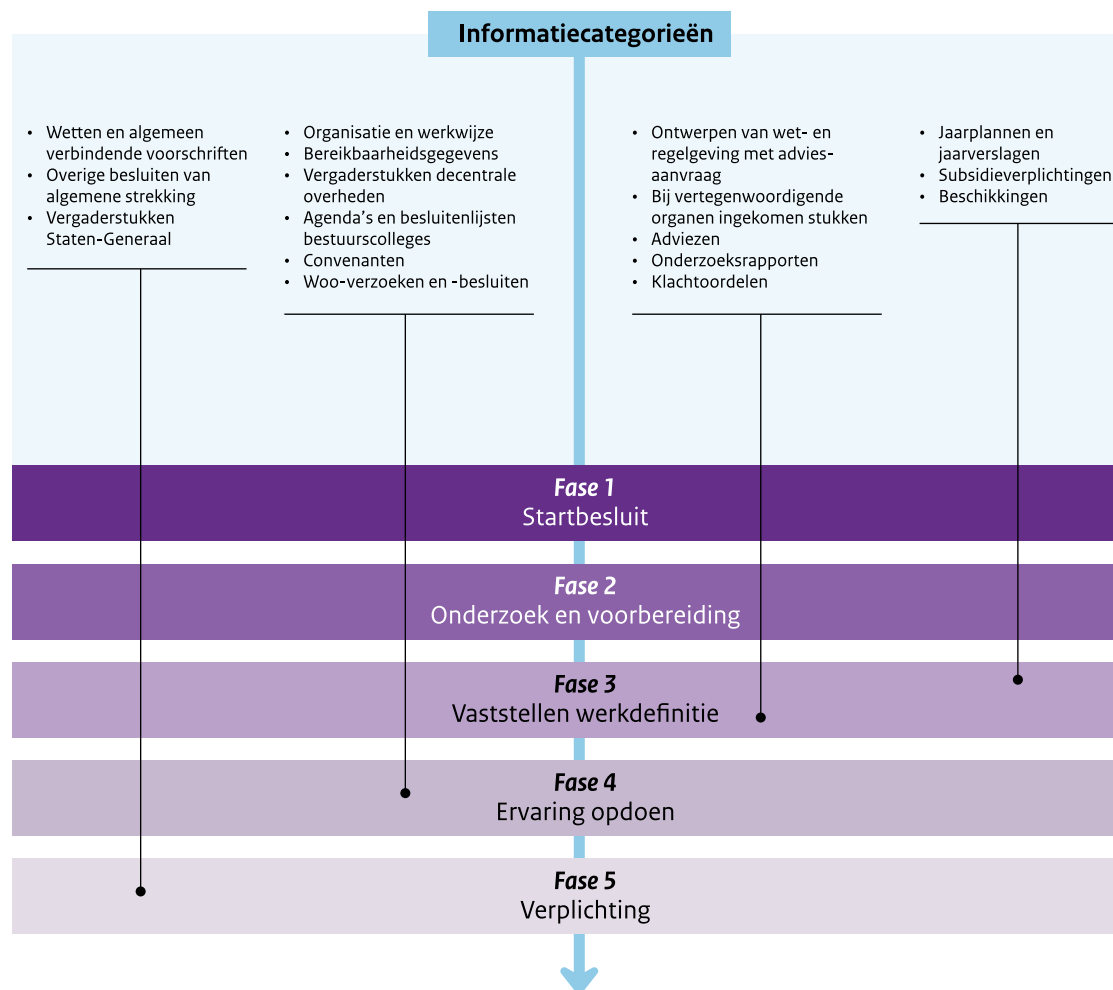
Mijlpalen en producten 2024

- Werkdefinities van alle 17 informatiecategorieën, eerste kwartaal van 2024.
- Hulpmiddelen voor de 17 informatiecategorieën, derde kwartaal van 2024.
- Geactualiseerde werkinstructie Beslisnota's, eerste kwartaal van 2024.
- Geactualiseerde handreiking Woo-verzoeken sneller behandelen, eerste kwartaal van 2024.
- Geactualiseerde handreiking Actief openbaar maken doe je zo, tweede kwartaal van 2024.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar: www.informatiehuishouding.nl/projecten/actieve-openbaarmaking-overheidsinformatie

De 17 verplicht actief openbaar te maken informatiecategorieën

Doorlopend project Woo-Doeth

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

Met relaties met de actielijnen Informatiesystemen en Bestuur en naleving

De Wet open overheid (Woo) regelt de toegang tot overheidsinformatie. Het doel van de wet is om burgers inzicht te geven in het overheidshandelen, voor de democratie en om deelname aan besluitvorming mogelijk te maken.

Overheden investeren sinds de inwerkingtreding van de Woo veel tijd en energie om te voldoen aan de ambities en verplichtingen van deze wet. Maar er komen steeds meer Woo-verzoeken binnen en het lukt niet voldoende om die op tijd af te handelen. Daarom wordt er vanuit rijksprogramma's gewerkt aan het verbeteren van de processen rond die afhandeling. Het project Woo-Doeth (Doorontwikkeling om elkaar te helpen) ontwikkelt technieken en methoden waarmee rijksorganisaties Woo-verzoeken tijdig en zo goed mogelijk kunnen afhandelen. Dit project is deels gefinancierd. Een fiche is in voorbereiding.

In vijf deelprojecten wordt gewerkt aan:

- Actualisatie doorzoekprotocol.
- Autorisatiemodel Zoek en Vind.
- Generiek lakprofiel.
- Metadatering op gelakte documenten.
- Woo-workflow met elektronisch Woo-formulier.

Geplande eindresultaten

Het project Woo-Doeth draagt door het realiseren van (relatief) eenvoudige oplossingen bij aan het inrichten van een ketenproces voor een snellere en betere afhandeling van Woo-verzoeken.

Mijlpalen en producten 2024

- Een geactualiseerd zoekprotocol.
- Een rijksbrede standaard voor het goed en veilig inregelen om van een decentrale zoekopdracht naar een centrale zoekopdracht te gaan.
- Een generiek profiel voor eenduidige lakregels en presentatie naar de aanvrager.
- Een voorziening voor het geautomatiseerd metadateren van documenten.
- Een Woo-workflow voor het inzichtelijk maken van het Woo-proces op basis van de documenten die al goedgekeurd zijn, zoals:
 - Het generiek procesmodel Woo-verzoeken sneller behandelen module 2, goedgekeurd door de Programmaraad.
 - Dashboardindicatoren van Departementale IHH-Dashboards.
 - Rapportage-indicatoren van het rapportagemodel Woo-Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk.
- Een elektronisch formulier voor het indienen van Woo-verzoeken.
 - Fase 1: Opleveren Minimum Viable Product nieuw Woo-formulier.

- Fase 2: Koppeling met bestaande gepubliceerde Woo-verzoeken en of Woo-kennisbank.

Beoogde einddatum

Medio 2024.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/woo-doeth

#deWoo
DatZitZo

Doorlopend project Metadata (Rijks)Overheid

Actielijn 2: Volume en aard van informatie

Metagegevens zijn essentieel voor de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie. Ze helpen bij het organiseren, vinden en begrijpen van informatie. Het Rijk staat voor de uitdaging om de nieuwe (ISO/NEN-)normen en eisen aan openbaarheid, bedrijfsvoering en archivering te integreren. RDDI op verzoek van CIO Rijk projectmatig bijgedragen aan de herijking van de Richtlijn Metadata Overheid (RMO). Metagegevens voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie (MDTO) is een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.

*Metagegevens
zijn essentieel voor
de duurzame
toegankelijkheid van
overheidsinformatie*

Opgeleverde producten

Om het MDTO rijksbreed als norm te kunnen toepassen als een van de metadatastandaarden binnen een stelsel van standaarden voor de informatiehuishouding, heeft het project Metadata Rijksoverheid een voorstel ontwikkeld voor het aanpassen van de Richtlijn Metadata Overheid project (RMO) en de MDTO. RDDI heeft zich hierbij gericht op het organiseren van het proces. De aangepaste MDTO is inclusief routekaart voor het vervolgproces binnen het CIO-beraad in 2023 met veel waardering vastgesteld en kan hierdoor rijksbreed worden toegepast. Ook heeft RDDI in 2023 een verkenning opgeleverd en is gewerkt aan een whitepaper die naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 zal worden opgeleverd.

Vervolgtraject RDDI

In de loop van het project Metadata Rijksoverheid is duidelijk geworden dat er behoefte is aan een vervolg, niet alleen gericht op rijksorganisaties maar ook op gemeentes, provincies en waterschappen. Het vervolgproject heeft daarom de naam Metadata Overheid. In 2024 zal RDDI bijdragen aan acties zoals die zijn opgenomen in de routekaart zoals die door het CIO-beraad is vastgesteld. Deze richten zich op:

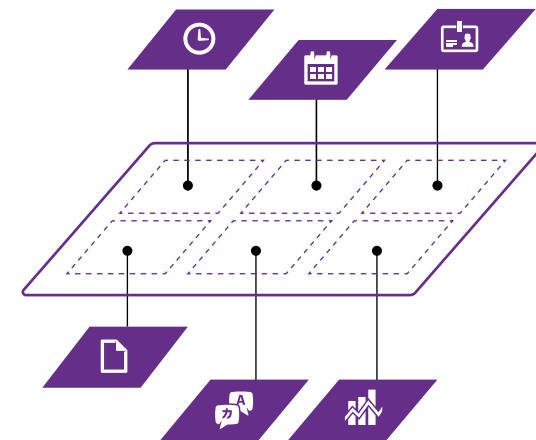
- Governance (het inrichten van de verantwoordelijkheid voor het stelsel van metadata).

- Inhoudelijke bouwblokken waarin onder andere gekeken wordt naar metadata voor het bedrijfsproces en de rol van de Richtlijn Metagegevens Overheid.
- Communicatie over het onderwerp metadata.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/metadata-rijksoverheid

Figuur 3 Wat zijn metadata?

Nieuw project Informatie over Informatie

Actielijn 1: Professionals

Als je als rijksmedewerker wilt weten hoe je moet inkopen, kijk je op het intranet. Hetzelfde geldt bij vragen over personele zaken, huisvesting, ICT en elke andere tak van bedrijfsvoering. Dergelijke informatie ontbreekt over omgaan met overheidsinformatie. De eerste stap naar het juiste gedrag is de juiste kennis. De primaire insteek is dat informatie over informatiehuishouding en een transparante overheid goed op het intranet komen. Dit kan alleen niet los worden gezien van ander beleid voor goed omgaan met overheidsinformatie, zoals informatiebeveiliging en privacy. Daarom zal de samenwerking worden gezocht om een zo compleet mogelijk aanbod van informatie over werken met overheidsinformatie te ontsluiten.

Rijksportal is het rijksbrede intranet voor rijksambtenaren. Enkele grote rijksorganisaties en het ministerie van Defensie hebben een eigen intranet, maar in principe is Rijksportal dé digitale toegangspoort tot informatie, kennis en dienstverlening. Basis voor de informatie op het Rijksportal en andere intranetten is de Gedragsregeling digitale werkomgeving, aangevuld met relevante andere regels. Het project dat RDDI voor ogen heeft brengt alle informatie over informatiehuishouding en transparantie en de daarvoor benodigde kennis in kaart en zorgt voor ontsluiting daarvan voor alle ambtenaren. Voor dit project is een fiche in voorbereiding.

Hoe moet je als rijksambtenaar archiveren? Wat zijn de regels voor opslaan, vernietigen en openbaarmaking? De informatie over al deze en aanverwante zaken rond goed omgaan met overheidsinformatie is niet of versnipperd op het Rijksportal te vinden.

Beoogd eindresultaat

Iedere rijksambtenaar kan op het Rijksportal of zijn eigen intranet de juiste informatie vinden over hoe je om moet gaan met overheidsinformatie, in elk geval op het gebied van informatiehuishouding en transparantie. En als samenwerking met andere relevante partijen mogelijk blijkt, ook over andere onderwerpen die verband houden met het goed omgaan met overheidsinformatie.

Verwachte producten

- Een nauwe samenwerking met aanpalende communicatiedomeinen (zoals informatiebeveiliging), relevante stakeholders (zoals CIO

Rijk) en alle ontvangende rijksorganisaties om behoeften in kaart te brengen.

- Een inventarisatie van alle onderwerpen rond werken met overheidsinformatie die op het Rijksportal moeten komen. En vervolgens het verzamelen van reeds bestaande en nieuwe teksten over deze onderwerpen.
- Implementeren dat het Rijksportal wordt aangepast met deze nieuwe informatie (samenwerking met DPC).
- Gemaakte content en teksten beschikbaar stellen voor redacties van alle intranetten binnen het Rijk.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/informatie-over-informatie

Iedere rijksambtenaar kan op het Rijksportal of zijn eigen intranet de juiste informatie vinden over hoe je om moet gaan met overheidsinformatie

Nieuw project Kwaliteitssystemen

Actielijn 4: Sturing en naleving

Het doel van dit project is om organisaties te ondersteunen in het ontwikkelen van een eigen kwaliteitssysteem voor informatiehuishouding om op een geleide manier te groeien in de (organisatorische) volwassenheid in het omgaan met informatie. Een van de vereisten aan een goed archief is dat organisaties moeten zorgen dat het beheer van hun archief voldoet aan de toetsbare eisen van een kwaliteitssysteem.

Om de informatiehuishouding op orde te krijgen is een breed scala aan verbeteringen nodig. In de afgelopen 2,5 jaar zijn al veel tools ontwikkeld en hebben alle rijksorganisaties stappen gezet om hun eigen informatiehuishouding op orde te brengen. Kan dit effectiever en efficiënter? En welke stap is een goede volgende stap? In de volwassenheidsmeting is gedefinieerd welke aspecten bijdragen aan een hoger volwassenheidsniveau. Ook is op Open-Overheid.nl een begin gemaakt met een etalage waarin alle rijksbrede voorzieningen zijn opgenomen.

In de zoektocht naar verbetering wordt al snel een eigen wiel uitgevonden. Vele organisaties zijn nog niet bekend met de generieke voorzieningen die beschikbaar zijn. Ook kunnen rijksorganisaties veel van elkaar leren en met elkaar delen. Activiteiten en voorzieningen die de ene rijksorganisatie heeft ontwikkeld, kunnen ook waardevol zijn voor de rest. Om deze redenen wordt een project gestart om organisaties te ondersteunen in de ontwikkeling van

een kwaliteitssysteem, een stappenplan naar een hoger volwassenheidsniveau. Daarmee kunnen geleide groei en continue verbetering worden ingezet.

Naast een overzicht van voorzieningen en kennisdeling, is ook de doorontwikkeling van generieke indicatoren voor de monitoring van de kwaliteit van de informatiehuishouding onderdeel van dit traject.

De exacte invulling van dit project wordt nog nader beschreven. En om de behoeften verder te specificeren zal uitvraag worden gedaan bij departementen en andere rijksorganisaties. Op basis hiervan wordt een projectplan opgesteld.

Beoogd eindresultaat

Organisaties kunnen op alle of specifieke domeinen van de informatiehuishouding een verbeteringslag maken op een uniforme wijze met gebruik van alle beschikbare tools.

*Rijksorganisaties
kunnen veel van
elkaar leren en met
elkaar delen*

Verwachte producten

- Omschrijving van een kwaliteitssysteem en de criteria die hier onderdeel van uitmaken.
- Overzicht van voorzieningen per stap.
- Overzicht van voorzieningen per kwaliteitscriterium.
- Overzicht van de generieke tools, gekoppeld aan het stappenplan (wat kun je wanneer inzetten).
- Inzicht in de tools die organisaties helpen met het op orde krijgen van hun kwaliteitssysteem voor IHH, maar nog niet beschikbaar zijn. Op basis van deze inzichten kunnen nieuwe projecten worden gestart om deze tools alsnog te ontwikkelen.

Meer informatie

Ga voor meer informatie over dit project naar:
www.informatiehuishouding.nl/projecten/kwaliteitssystemen

Organisatie

Over RDDI

De missie van RDDI is van meet af aan projectmatig werken aan oplossingen voor veelvoorkomende knelpunten in de informatiehuishouding. Dat blijft zo, ook in 2024.

RDDI helpt rijksorganisaties bij het organiseren, vindbaar en duurzaam toegankelijk maken van alle digitale informatie. Samen met andere informatieprofessionals en departementen maakt RDDI rijksbrede kaders, handreikingen en andere praktische instrumenten waar rijksorganisaties mee aan de slag kunnen. Ook helpt RDDI soms bij de implementatie van deze middelen. RDDI draagt ook bij aan gedragsverandering van rijksmedewerkers, het ontwikkelen van het vakmanschap van informatiespecialisten en de toekomstverkenning van informatiehuishouding binnen de Rijksoverheid.

Een goede informatiehuishouding helpt de Rijksoverheid gegevens beter op te slaan, te beheren en te delen. Het ruimer en actiever delen van informatie maakt beleidskeuzes transparanter, helpt rijksorganisaties beter te functioneren en draagt bij aan het vertrouwen in de overheid.

RDDI in een notendop

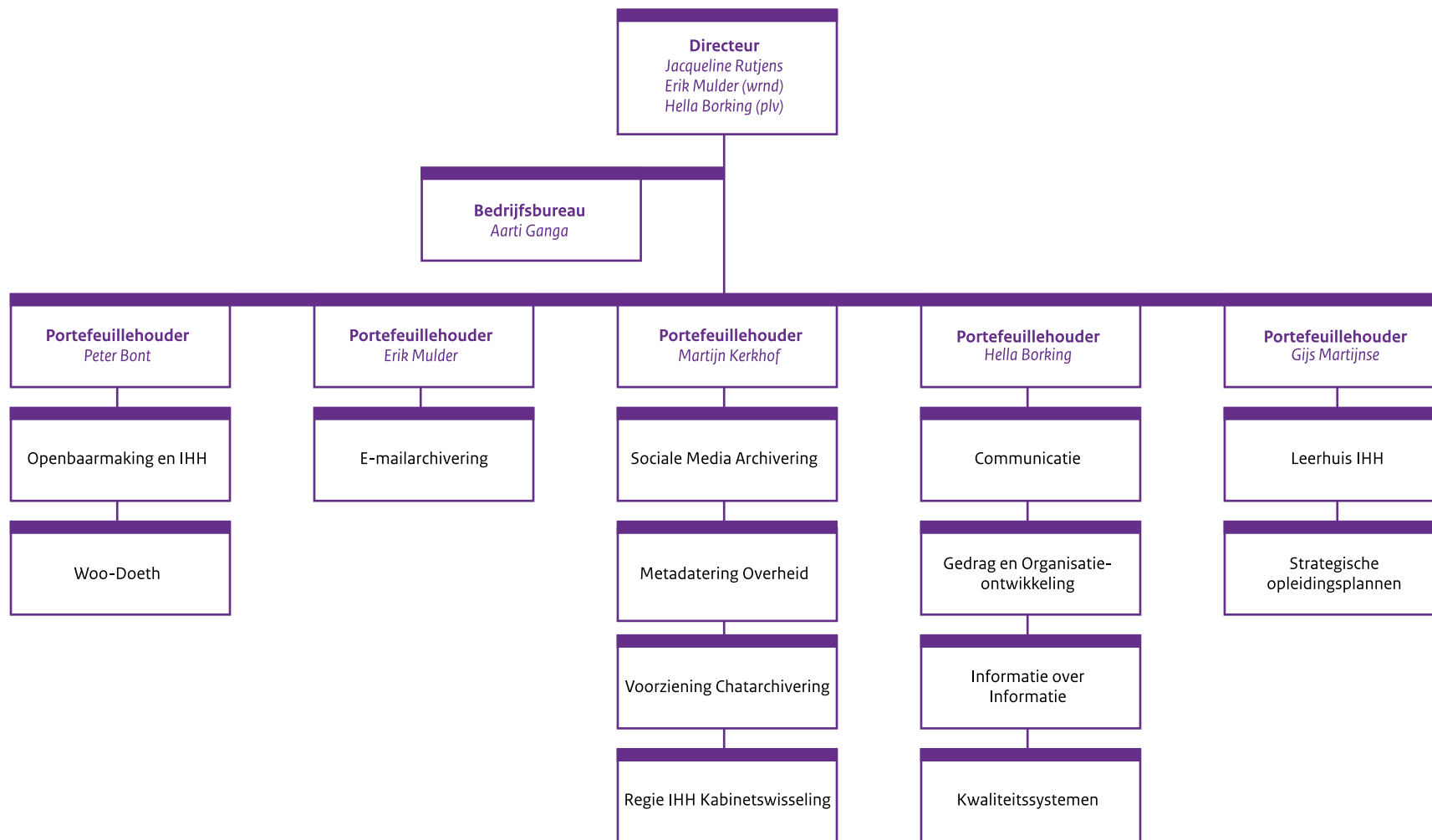
- RDDI werkt projectmatig aan generieke oplossingen voor veelvoorkomende knelpunten in de digitale informatiehuishouding.
- We doen dat samen met rijksoverheidsorganisaties en kennispartners.
- Het generiek actieplan Open op Orde en het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding zijn leidend bij ons werk.
- We werken aan merkbare maatschappelijke resultaten.
- Ons doel is dat binnen de Rijksoverheid de digitale informatiehuishouding op een duurzame manier verbetert.
- RDDI draagt met zijn werk bij aan meer transparantie en openbaarheid.

RDDI is een projectorganisatie; de projectteams staan centraal in de organisatiestructuur

RDDI is een projectorganisatie; de projectteams staan centraal in de organisatiestructuur. In 2023 is deze structuur gewijzigd ten opzichte van 2022 en heeft binnen het MT een herschikking van portefeuilles plaatsgevonden en is de indeling in clusters komen te vervallen.

Half oktober 2023 werd bekend dat directeur Jacqueline Rutjens voor een aantal maanden bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als kwartiermaker/waarnemend directeur de realisatiefase van het programma Open Overheid helpt vormgeven. Zij is sindsdien nog maar voor een beperkt aantal uur in de week op strategisch niveau aan RDDI verbonden. Om de continuïteit bij RDDI te borgen en om geen vaart te verliezen in de projecten neemt Erik Mulder haar als directeur waar. Hella Borking is plaatsvervangend directeur. Het MT RDDI wordt gevormd door de (waarnemend) directeur en de portefeuillehouders. Deze wijzigingen hebben geleid tot de volgende nieuwe organisatiestructuur: zie de volgende pagina.

Organogram

Begroting 2024

De geormerkte POK-gelden (Parlementaire Onderzoekscmissie Kinderopvangtoeslag) voor RDDI in 2024 zijn € 5,8 miljoen. Dit is minder dan de meerjarige claim. Wel is er een goedgekeurde kasschuif voor overlopende verplichtingen van € 385.000.

RDDI heeft het jaarplan aangepast op het toegekende budget. Vier projecten zijn in 2023 afgerond en overgedragen. Ten opzichte van de 14 projecten van 2023 is het aantal voorgenomen projecten teruggebracht tot 12. Voor een aantal daarvan geldt dat zij alleen (in zijn geheel) kunnen worden uitgevoerd als daarvoor extra budget beschikbaar wordt gesteld.

Tabel 1 Begroting 2024

Onderdeel	Inkomsten	Uitgaven	Begroting
POK-gelden	5.758	Personeel inclusief overhead, exclusief de medewerkers van Leerhuis	4.877
Inkomsten CIO Rijk voor Metadata Overheid	300	-	-
Kasschuif 2023	385	Materieel	-
	-	RDDI	1.788
Geormerkt voor Leerhuis IHH*	2.822	Leerhuis Personeel*	1.400
	-	Leerhuis Materieel*	1.200
	-	Leerhuis-activiteiten RDDI	222
Totaal RDDI	9.265	-	9.265

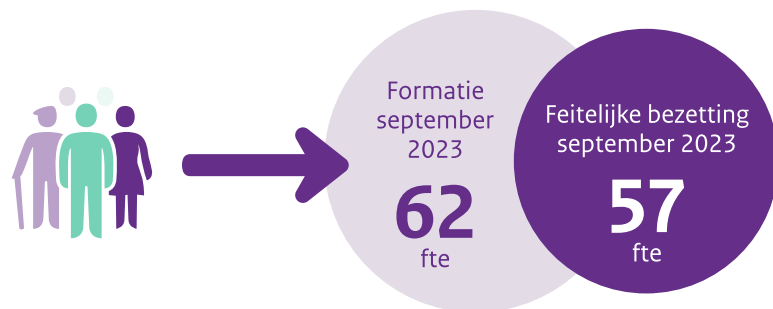
* Bij overdracht van het Leerhuis naar het NA wordt na alle verrekeningen, het resterende budget overgeboekt naar het NA.

Bedrijfsvoering

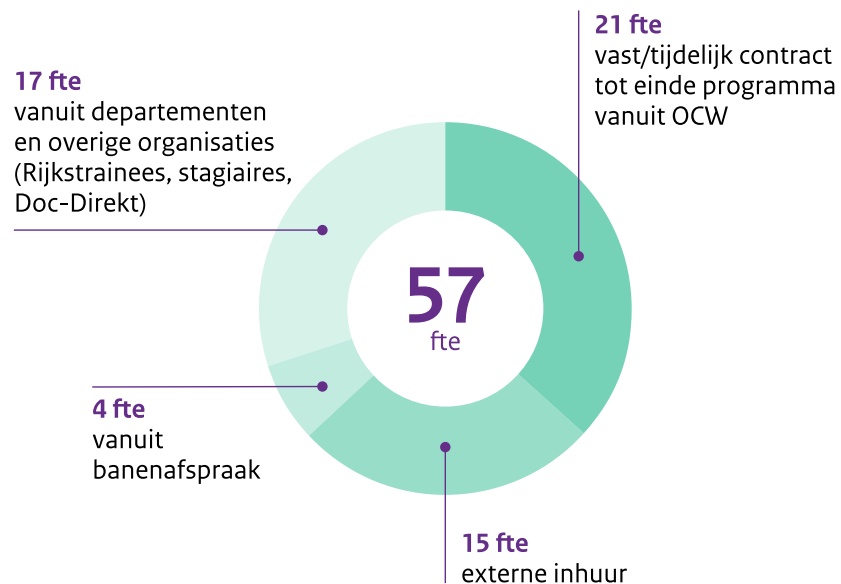
Bedrijfsbureau

De laatste jaren is RDDI in personele omvang gestaag gegroeid. Dit houdt in dat ook de behoefte aan ondersteuning bij de bedrijfsvoering groter is geworden. RDDI heeft een Bedrijfsbureau dat het MT en de organisatie ondersteunt op gebied van personeel en organisatie, inkoop, financiën, huisvesting en automatisering. Ook draagt het bedrijfsbureau zorg voor de voorbereiding, verslaglegging en bewaking van de uitvoering van besluiten van het MT RDDI en het Strategisch Beraad. En voert regie bij de kwartaalrapportages. In 2023 heeft het bedrijfsbureau gewerkt aan het verder streamlijnen van de verschillende werkprocessen – met name het inkoopproces, de (financiële) verantwoording en de onboarding en de in- en uitstroom van medewerkers.

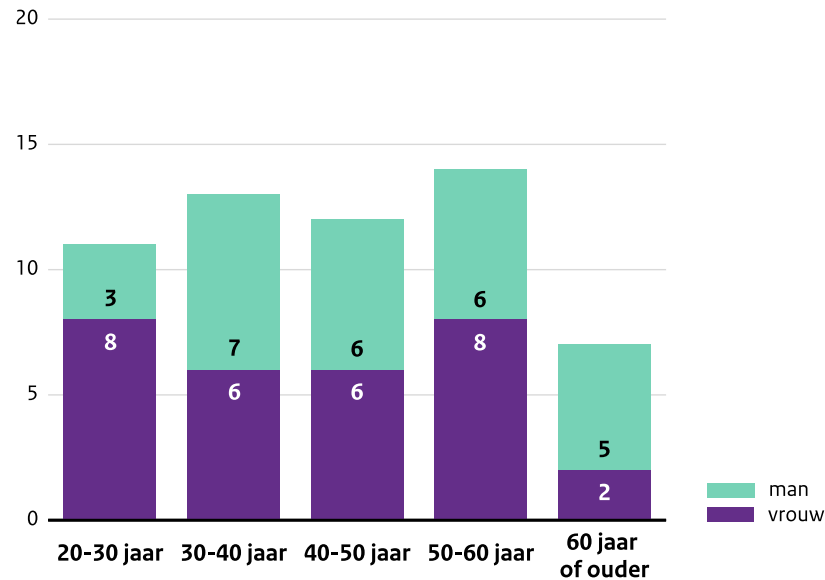
Figuur 4 Formatie september 2023 versus feitelijke bezetting september 2023

Figuur 5 Arbeidsmix

Figuur 6 Onderverdeling man/vrouw inclusief leeftijdscategorie

RDDI heeft samenwerkingsverbanden met de volgende organisaties:

- Nationaal Archief.
- Doc-Direkt.
- Organisatie en Personeel Rijk (O&P-Rijk)/ I-Interim Rijk (IIR).
- ICTU.
- RijksAcademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (RADIO).
- Rijksorganisatie ODI-/I-partnerschap.
- Koninklijke Nederlandse Vereniging van Informatieprofessionals (KNVI) en het Od-magazine (Overheidsdocumentatie).
- iBestuur.
- Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA).
- ECP | Platform voor de InformatieSamenleving.
- Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI).
- CIO Rijk.

Opleidingen/trainingen:

- Onboarding (verplicht)
- Ieder kwartaal themabijeenkomst en borrel
- Stratego voor mannen/vrouwen.
- Color insights.
- Basiscursus digitaal informatiebeheer (vanuit het Leerhuis Informatiehuishouding).

Daarnaast is er voor iedere medewerker persoonlijke coaching beschikbaar.

Directiebrede terugkerende events en bijeenkomsten:

- Ieder kwartaal een retrospectieve (lerende organisatie).
- Eenmaal per jaar een directiebrede heidag.
- Teamdag en kerstdiner.

Communicatie

In 2023 herijkte RDDI de communicatiestrategie. De focus is nog sterker komen te liggen op communicatie over de projecten. RDDI maakt generieke producten en geen maatwerk voor departementen. Daarom werken we in onze projecten heel nauw samen met onze partners bij diverse overheidsorganisaties. Een goede, effectieve en doelgroepgerichte communicatie samen met deze partners is cruciaal voor het bereiken van onze ambitie. Vanuit deze gedachte is de nieuwe pay-off **Samen werken aan vertrouwen** tot stand gekomen.

We maken in de externe communicatie van RDDI een onderscheid in de volgende soorten communicatie:

- Corporate communicatie, gericht op kennis- en samenwerkingspartners, over de reputatie, relatie en positionering van RDDI als partner in informatiehuishouding.
- Project- en productcommunicatie, gericht op professionals die werken aan de implementatie van informatiehuishouding bij de Rijksoverheid. De projectcommunicatie is gericht op samenwerking en zet de producten van RDDI centraal. Voor het realiseren van onze ambities zijn we afhankelijk van samenwerking met en draagvlak bij professionals binnen de Rijksoverheid die werken aan het verbeteren en professionaliseren van de informatiehuishouding en het informatiebeheer. Dit zijn niet alleen informatieprofessionals, maar ook andere collega's die met dit onderwerp bezig zijn. Zoals programmamanagers, archiefmedewerkers, (Woo-)juristen, leer- en ontwikkelprofessionals en communicatieadviseurs die bij Rijksorganisaties werken aan het verbeteren van de informatiehuishouding.

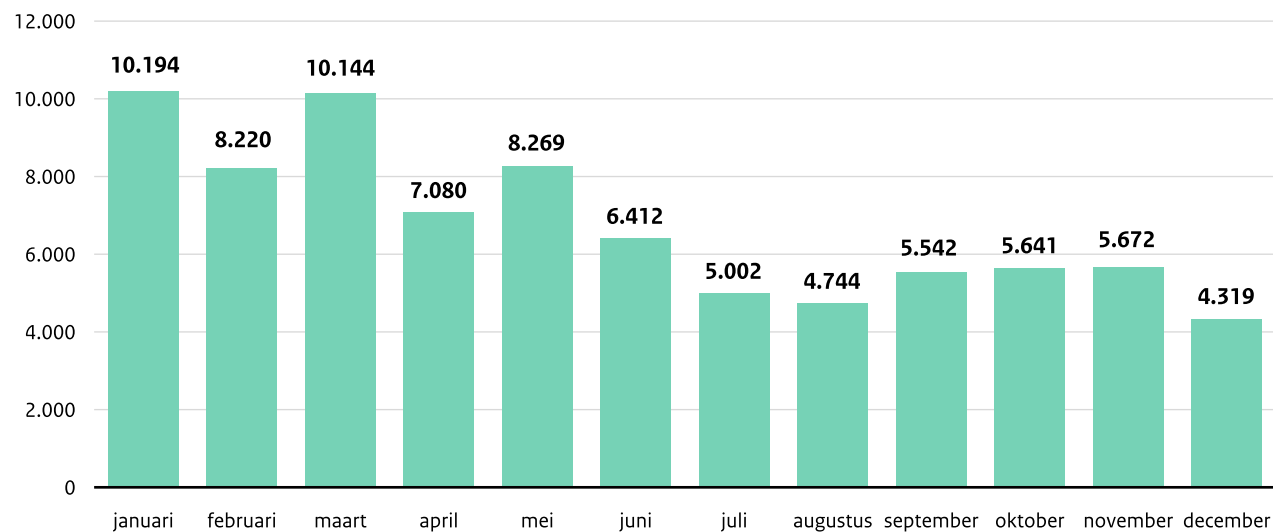
Opgeleverd in 2023

- Communicatiestrategie.
- Handboek voor beeldidentiteit en huisstijl.
- Schrijfwijzer, ook voor digitoegankelijk schrijven en het toegankelijk openbaar maken van documenten.
- Herstructurering en actualisering Informatiehuishouding.nl.
- Beheer LinkedIn.
- Maandelijks RDDI-nieuwsbrief.
- Projectcommunicatie: communicatieplannen per project, diverse animaties, video's en andere communicatiemiddelen.
- Bijdragen aan meerdere evenementen en bijeenkomsten.
- Interne communicatieproducten en communicatietoolbox voor RDDI-medewerkers.
- Bijdrage aan realisatie platform Leerhuisinformatiehuishouding.nl.
- Redactionele bijdragen aan Open-overheid.nl.
- Maandelijks analyse online kanalen RDDI.

Highlights communicatie

Figuur 7 Aantal bezoekers website Informatiehuishouding.nl per maand

3.400

volgers op LinkedIn:
januari 2023: 2.231
december 2023: 3.400

14

nieuwsbrieven en nieuwsflitsen
verzonden in 2023

115

actief openbaar gemaakte
documenten (verslagen) in 2023

210

vragen gesteld via de website

Colofon

Rijksprogramma Duurzaam Digitale Informatiehuishouding
Jaarplan 2024

Contact

informatiehuishouding@minocw.nl
Rijnstraat 50 | Den Haag Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag

Projectteam: Yoran Nijnbanning, Corien Pels Rijcken, Vivienne Scheltema
Ontwerp: Ontwerpwerk